

Kanadai Magyar Ujság
 Kanada és az angol birodalom legjelentősebb magyar lapja.
 Megjelenik: szombaton
 Előfizetési ára: \$3.00
 Kiszámlázás: 3.60
 Szociális, Művelődési és Nyomda:
 Winnipeg, Man.
 296 1/2 Main Street

Kanadai Magyar Ujság

Canadian Hungarian News
 Canadian Magyar Ujság
 is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
 Issued every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 to foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296 1/2 Main Street
 Winnipeg Man.

EGYESITVE A KANADAI MAGYAR HÍRLAPPAL

VOL. VI EVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA. 1929. DECEMBER 28. SZOMBAT

NO. 52. SZAM

AZ Ó ÉS AZ ÚJ

IRTA: S. BÉRCZY SAROLTA

Mikor az év óra utolsó kongott
 Megszállta ajkam éjféli némaság,
 Lelkem a múltba-jövőbe borongott,
 Szívemben fájtak tompa bus imák.
 Sirtam sápadtan a Múlt temetőjén,
 Álltam céltalan a Jövő mezőjén.

Óreg Szilvester hunyó szemmel néz szét,
 Havas szakállán fagyott könny pereg,
 Szintelen ajka sug borus mesét
 S befogják szemét ifju bus kezek.
 Harmathamvas keze az ujjajóttnek,
 Melyet még titkos szívárványszálak kötnek.

Siri hóleplet dob a holt királyra ...
 S aztán szétnéz ... Ó kicsoda ország!
 Kődlő napfény s a fáknak nincsen lombja,
 ... Csupa tört remény ... töviskoronák ...
 Harcidalt s mementót sirtak a hurok,
 Kacag az élet s táruznak a sírok.

Ó milyen ország! Titkok nagy erdője,
 Ködbe és virágba vesz ott az út.
 Babonás szinzel fest az új esetje,
 Sphinx arccal tár előttünk száz új kaput.
 Szomorú-vig szeme sötét tengerén
 Az Élet és Halál versengve evez felém.

Uram! Te tudod melyik fog partot érni,
 Ha Te vezeted nem lesz egy se rossz.
 Uram! engedj nagyon bizni és remélni,
 Uram! minden békét és enyhülést Te hozd!
 Add, hogy hitünk magasló lánggal égjen
 És a szívünk fájva is reméljen.

THE OLD AND THE NEW

BY CHARLOTTE DE BÉRCZY—SCHEFBECK
 Translated from the Hungarian by WATSON KIRKCONNELL

When bells have tolled the passing of the year
 And on my lips a midnight silence lies,
 I brood on past and future with a tear
 And from my heavy heart sad prayers arise —
 Grieving within the graveyard of the Past
 Or staring at the Future's fields aghast.

The Old Year slowly turns to endless sleep;
 His snowy beard with icy tears is wet;
 The Young Year's hands now close the eyes that weep
 And help the aged babler to forget.
 The dewy fingers of the babe still bind
 The rainbow-threads with hidden issues twined.

Death casts a pall of snow upon the past,
 And gazes on the present ... What a land!
 The trees are bare, the sun is overcast,
 Crowns are of thorns, all hopes are crushed and banned,
 Men sing of war, foul murder's emblems sneer,
 Life madly laughs, and yawning graves appear.

Oh, what a land! Through forests' tangled green,
 In fog and flower fades the faltering road.
 The New Year's brush now paints a sorcerer's scene,
 With Sphinx-like face a hundred gates forebode.
 Sad-eyed and merry o'er a darkling sea,
 Lo, Death and Life both strive to come to me.

O Lord, Thou know'st the shore for which we grope;
 And if Thou guide, no evil shall befall.
 Grant then, O Lord, that we may greatly hope!
 Lend Thou, O Lord, relief and peace to all!
 For hearts that ache let confidence be given,
 Let human faith soar flamelike up to heaven!

King miniszterelnök megköszönte a jókívánatokat

Kanada miniszterelnöke, MacKenzie King tudvalevőleg december 17-én ünnepelte 55-ik születésnapját, mely alkalomból a magyarság sora között is többen üdvözölték. Az alábbiakban a winniepei magyarság egyik vezető egyéniségének, Pánczel Lászlónak üdvözlő sürgönyét és a miniszterelnök általa érdeklődésre számot tartó válaszáét közljük:

"Mint a Nyugatnak egyik uttörője, tiszteletteljes jókívánatokat küldöm és a birodalom sok más magyar jókívánatát is.

LEGUJABB HIREK

OLASZ FÖLDRE LÉPETT A PAPA december 20-án kora reggel. 1870 óta nem volt arra példa, hogy a katolikus egyház feje elhagyta volna a Vatikánt, miután az olasz államegység megalakításakor teljesen figyelmen kívül hagyták az egyházi állam jogos követeléseit. XI. Pius pápa minden pompa nélkül, titkára kíséretében ment át az olasz földön levő Laterán kápolnába és ott mondta el aranyiesztét, pappá szentelésének 50-ik évfordulóján.

KARACSONYI RÁDIOMŰSOROKKAL gyönyörködtették Eszakeurópa magas műveltséggel rendelkező országai az Egyesült Államok és Kanada hallgatóit. A Marconi drótnélküli távirótársaság hatalmas newyorki telepe tette lehetővé, hogy az európai hullámokat olcsó felvevő készülékkel is élvezhették. Ugyanekkor több amerikai állomás magyar zenét is közvetített, amit különösen a prérirtartományok déli részén hallhattak tisztán honfitársaik.

BORZALMAS Bányarobbanás történt az Egyesült Államok egy Oklahoma állambeli bányájában, mely alkalommal 62 bányász vesztette életét a gyilkos füstben. Tekintettel arra, hogy a gázlárconak is áthatoló mérgező levegő a mentést nagyon megnehezítette, attól félnék, hogy még nagyobb lesz az áldozatok száma, miután sok bányászt súlyosan megtámadott tüdővel szállítottak kórházba. Legutóbb pedig az Ontarióban levő Sudbury melletti nikkelbányában tűz ütött ki, melynek négy halottja van.

BÉKÉT KÖTÖTTEK AZ OROSZOK KINÁVAL s ezzel remélhetőleg befejeződik a szovjetnek ez újabb vérengzése. A szibériai Haborovszkban írták alá a két állam kiküldöttjei az ideiglenes szerződést, amelyet állítólag rövid időn belül véglegesen kidolgoznak. A szerződés értelmében a vörös hadseregnek ki kell vonulnia Mandzsuriából és mindkét országban vissza kell állítani a külképviseleteket, az oroszok azonban "megígérték", hogy a vörös eszmék terjesztésétől tartózkodni fognak.

KECSKEMETI PAL magyar ujságról neve december 23-án jelent meg először a legelterjedtebb nyugatkanadai lap, a Manitoba Free Press első oldalán. Mint a United News hírlapudatói szervezet tagja, Kecskeméti Pál a német jóváértel sorsát előtűző népszavazásról küldött kábeljelentést az angol nyelvű világ sajtója számára. Eszerint a Young-féle jóváérteli tervezet elvetése mellett csak 6,300,000 szavazatot tudtak összeszedni a nacionalisták, minek következtében a német kormány álláspontja győzött amely teljesíteni kívánja a győztes nagyhatalmak követeléseit.

A BRIT BIRODALOM KERESKEDELMELI EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRŐL már hetek óta cikkeznek a kanadai lapok is. Az eszmét legújabbban Lord Beaverbrook londoni ujságmágnás, a Rothermere lapok vetélytársa keltette életre és igyekszik keresztülvinni a különböző országok üzleti érdekeinek ellensúlyozásaképpen. Az ottawai parlament ellenzéki vezére, Bennett Angliából való visszatérése alkalmából karácsonykor kijelentette, hogy Kanada lelkes közreműködésétől függ, hogy iparát az "Empire Trade Crusade" támogatásával fellendítse.

MÉGFAGYTAK A HATÁRŐRÖK a bolgár-szerb határon, Rumániában több vonat kiaklott, az egész Balkánon megakadt a forgalom, Párisban három ember meghalt a szokatlan hideg következtében, a Fekete tengeren több kisebb hajó elsüllyedt az egész Európán végigseprő karácsonyi időtelődő alkalmával. A kábelek szerint még a Földközi tenger vidékeit magas hó borítja, az északibb országokban pedig valóságosan kanadai módra dühöng a téli.

BOMBAT DOBTAK INDIÁBAN Irwin alkirály vasúti kocsiába, azonban csak a kiseretéből sebesültek meg néhányan. Egy év leforgása alatt immár ez a harmadik eset, hogy a fanatikus hinduk az indiai angol kormányzat képviselőjének életére törnek, ami az angol sajtó szerint a szovjet garuló aranyainak köszönhető, amivel az éhező néptömegek segítése helyett más nemzetek vagyonának megkaparintására törnek.

MEXIKÓ NEPE LE AKARJA RÁZNI a szarnokok igáját, amint az a karácsonyra tervezett felkelésből is következtethető. A széleskörű politikai türelmések keresztülhajszolása érdekében azonban semmitől sem riad vissza a terrorkormány és a helyzettel elégedetlenkedőket összeesküvéssel vádolva ismét nagy vérengzéseket rendezett országáerte.

ÚJRA ÁTREPÜLTÉ AZ ATLANTI ÓCEÁNT két spanyol repülő, akik bár nem érték el céljukat, Argentínát, miután Braziliában le kellett szállniuk mégbe beletették nevüket a közlekedés történetébe. Ugyanekkor kudarcot vallott az angol repülő vállalkozása, akik Londonból Dél-Afrika felé utaztak. A légköri viszonyok következtében gépük lezuhant és az egyik ismert nevű pilóta szörnyen halt.

A JANUÁR 3-AN FELOSZLÓ HÁGAI KONFERENCIA semmi eredményt sem tudott még eddig felmutatni a jóváértel kérdésében. A nagyhatalmak még mindig nem látták be azt, hogy a megconkított Magyarország nem képes több hadisarcot fizetni. Az optánálly is hasonlóképpen függőben van az intézkedő diplomáciai körök részrehajlása folytán.

QUEENS MARY'S HUNGARIAN BLOOD

BY MARGARET SOMERVILLE MCDONALD

Reprinted from the "Lethbridge Herald"

The Lethbridge district has a considerable Hungarian population, but it is not likely known that our present Queen has Hungarian blood in her veins.

In the Rumanian soil of Erdészentgyörgy, we are told by Mary Kelen writing in the New York Times, lies the grave of Countess Claudine Rhédey, Hungarian grandmother of Her Majesty, the present Queen of the British Empire. The Treaty of Trianon which cost Hungary more than her territory, transferred Transylvania to Rumania, and with the surrendered and there went into enemy hands the grave of this ardently patriotic ancestress of Queen Mary, whose dying wish was to rest in her native soil.

This is why a small group of Queen Mary's Hungarian relatives believe implicitly that their own anguish and sorrow over this feature of the treaty found a sympathetic response in the heart of their royal in-laws in Buckingham Palace — a curious sympathy in a Queen of the greatest powers behind the scene treaty, yet natural enough in women who even on the throne of Great Britain has never ceased to cherish the memory of her Hungarian forebears, and especially that of her beloved grandmother, Countess Claudine Rhédey.

With the surrender of Transylvania, the ancestral seat of the Rhédeys Erdés-Szentgyörgy passed into the possession of a people against whom many of them had fought valiantly through past centuries. The soil which holds their remains had known their blood, shed gallantly in the defence of Hungarian boundaries against invasion of ancient foes from the East. With the land went the graves including that of Countess

Rhédey, restored by Queen Mary when she was still Princess of Wales and marked by a memorial that bears her own inscription, "To my beloved grandmother", both in English and in Hungarian.

Queen Mary's loyalty to her Hungarian ancestry was manifested while she was still the lovely young Princess May of Teck, living at White Lodge, the Teck homestead in Richmond, Surrey. It pleased immensely the group of Hungarian nobles closely related to the Rhédey family. They point proudly at a huge volume of genealogy, collected and printed at the wish of Her Majesty shortly before her coronation. A copy of this publication was sent to every member of the family in Hungary, a personal gift from Her Majesty.

Uj áramfejlesztő telepek a prérin

Mindhárom prérirtartomány területén hatalmas villamos áramfejlesztő telepeket fognak üzembe helyezni a jövő év folyamán, amelyek óriási területek lakosságának villamos áramszükségletét fogják ellátni. Az új telepek 445,000 lóerővel több olcsó elektromosságot bocsátanak majd a fogyasztók rendelkezésére, mely a következőképpen oslik meg: a Winnipeg folyó új áramfejlesztője 325,000 a saskatchewanai Churchill folyóé 84,000, az albertai Bow folyóé pedig 36,000 lóerőt fog termelni a folyóáram vistorbinákon való keresztülvetésén folytán.

SOK FÁT ÜLTETNEK A FARMEREK

As Experimental Farmok kötelezőbe tartozó falkáiak két legnagyobb csomótelep-üzem telepe az Indian Head-i és Sutherland-i Forestry Farmokban az évben több facsemetét osztott szét a prérirtartományok farmerjei között, mint bármely más esztendőben. Nem kevesebb, mint 8,673,650 fát küldtek ugyanis ki 7,452 farmernek és szászadomásoknak.

NAGY VIHAR DULT ONTARIÓBAN

Ontario legsűrűbben lakott nyuga több százezer dollár értékű gyümölcsösök sarkában, ahol a legtöbb magyar fát tett tönkre, aminek feltűnésül kiél, mult csütörtökön olyan rettenetes hóvihar dult, amelyre már évek óta nem emlékeznek. Különösen Welland és környéke szenvedett sokat a borzalmas szél kíséretében három napig hulló havaseő következtében. A szőlővín minden telefon és táviróvezetést lefektetett, mintegy negyedszáz dollárnyi kárt okozván. Ontario keleti részén aránylag kevesebb pusztítást vitt végre a vihar, a peterboroi, tüzoltóknak azonban ugysszóváln teljesen megakasztotta munkáját a vészedelemes tisz alkalmával.

Talán legtöbb kárt mégis Niagara Falls-on okozott a vihar, amennyiben

ÉSZAKONTARIO IS KAP VASUTAT

Miután mindkét vasúttársaság nagyarányú vasútfelújítási politikával a prérirtartományok északi részét már összekötötte a sűrűbben lakott külvilággal, most Ontario is feltárja szőben, ércben és fában gazdag vidékeit. Amellett, hogy észalt gazdag arany, ezüst és rézbányákat kapcsolnak a közvetlen forgalomba, a Blacksmith Rapids melletti szénbányákat is megközelíthetővé teszik, amelyeken kívül tudvalevőleg másutt nincs szén lelőhely Ontario területén. Ugyanekkor úgy hírlik, hogy Keletkanadát is vasutal kívánják összeköttetésbe hozni a Hudson Bay építés alatt levő kikötőjével, Churchilllel, ami egyttal azt is jelenténe, hogy végre azok is belátják a Hudson Bay vasut megépítésének fontosságát, akik mindeddig ellenesték.

KÉT PILÓTA ÉSZAKON REKEDT

...A MacAlpine expedíció felkutatására kiküldött repülő közl mint már megirtuk, ketten leszállásra kény szerültek a Baker tó közelében és amidőn az eltűnt bányakutatókat megtalálták, már meg is indultak gyalog Churchill kikötője felé. Miután hetekig nem adtak életjelet magukról, már aggodni kezdtek értük.

A Baker tó melletti menedékalom másról most azonban rádiójelentés érkezett, melynek értelmében a két pilóta kénytelen volt két heti fáradságos vándorlás után az óriási hó miatt visszatérni és hacsak nem küldenek kutatókat értük, úgy az egész terület kénytelen lesznek északon telteni.

HÁROM FOGAT TUNT EL A BEFAGYOTT FOLYÓBA

A saskatchewanai Prince Albertre érkező rádió jelentések szerint az egyik messze északon levő favágótelepre indított három négyesfogat, amely élelmiszereket és szerszámokat vitt kiegészítésül, az egyik tő jege alatt örökre eltűnt. Arról nem szól a jelentés hogy az embereknek sikerült-e megmenekülniük, viszont az állomány, hogy a lovak elveszték a biciklial és az értékes rakományal együtt.

FORRADALMI ÖSVÉNYEKEN

Nem kell senkinek sem megijednie attól, hogy vén Szilveszter távozásával az új év küszöbét mi is fogycsorgatva és csörgős vörös hóhérsapkában akarjuk átlépni. Korántsem. A fenti két szó egészen mást jelent. Lapunknak egyik barátja azonban őszinte hangú levelében olyan hurokat pendített meg a Kanadai Magyar Ujság hasábjain, melynek következtében valószínű forradalom tört ki olvasóink között a lepéndi bíró viselt dolgának megéneklése avagy elhallgatása miatt. Bár elismerjük, hogy a jeles közéleti előjáró nagy befolyású személyiség lehetett a maga idejében és környezetében, azt mégsem remélhetjük, hogy a Lepéndi bizony jó pár ezer mérföldre eső Kanadában is fel fogja kavarni az idegeket.

Mondanunk sem kell, hogy Göre viselt dolgairól alkotott saját szigorú véleményüktől eltekintve — hálálal tartozunk a lepéndi bírónak, már csak azért is, hogy megmozgatta végre a kanadai magyar közvéleményt. Talán nem is a legfontosabb, hogy Göre mellett vagy ellen szól-e az a többszáz levél, amelyet szerkesztőségünkhez beküldtek: szerintünk még sokkal többet nyom a látható, hogy végre megszólaltak és véleményüket nyilvánították a kanadai magyarságnak azon rétegei is, amelyek eddig vagy az elzárkózottság vagy az idegenkedés önmegszórtatás folytán nem kapcsolódtak bele abba a már évek óta forrásban levő, de még ki nem alakult együttesbe, amelyet a kanadai magyarság önmagára ismerő együttműködésének nevezünk.

Tehát megmozdultak, sőt meg is szólaltak előfizetőink, akiknek döntő befolyást kívánunk juttatni a lap szerkesztésében. Utóvégre is teljesen méltányos, hogy azok döntsék el a lap irányát, akik megfizettek érte. És itt nem dicsekvésről, de ugyanakkor meg kell állapítanunk, hogy az aláírt levelek száma között egy sem akad, amely a lap jelenlegi irányára ellen kifogást emelt volna. Egészen természetes emellett, hogy a lap egyes rovatai ellen egyesek kifogást emeltek, jobbanmondva azokat értékesebb vagy nekik megfelelőbb olvasnivalóval akarnák kitölteni. Legelőször itt az ellentét a Göre cikkekkel kapcsolatban, amennyiben a beérkezett levelek tanúsága szerint itt a Göre párt és az ellenzék semmiféle feltételek mellett sem hajlandó engedményeket tenni egymásnak.

Bár teljesen egyetértünk azokkal, akik a lepéndi bíró irását nem tartják a magyar irodalom örökéletű alkotásának, továbbá, akik attól félnek, hogy a Göre cikkek hatása alatt még lazábbá válik a kanadai nevelési fiatalágban az ősek és az Óhaza iránti tisztelet — a beérkezett levelek óriási többségének hatása alatt azonban — kezünk mosva — úgy érezzük, hogy kötelességünk ezután is megjelentetni Lepéndi városának minden nevezetességét a Kanadai Magyar Ujság hasábjain. De talán nemcsak a görögpariai számbeli fölény döntötte el ezt a nagy szellemi csatát, hanem az a körülmény, hogy legtöbb esetben olyanok kérték a Göre cikkek további közlését, akiknek ez az egyetlen heti szórakozásuk, vigasztalásuk minden magyar teleptől elrugaszkodott magányuk nehéz napjaiban. És ki kétkednék abban, hogy az alapos okokra támaszkodó Göre-ellenek ne tudnák megbocsátani a lepéndi bíró virtuskodását — akád-e magyar ember Kanadában, aki türelmetlenül ellenszenvre dacára ne tudná elnézni a Kanadai Magyar Ujságnak ezt a szépséghibáját az egyedül bujdosó hontalanok kedvéért...

KARDOS MAGARA MARAD

IRTA: BIBÓ LAJOS

A szüle félrehuzta a firhangot és előrehajolva kikémlelt.

A kocsi éppen befordult.

— Hoó, hó... — mondta

András, a gazda s hogy a két ló megállt, nagyot szitt az orrán. Aztán lekeverközött a subával. A két lába térdben nem akart hajlani, holott a karjait meg a hátát nagyon is könnyűnek érezte. A pitvarajtóban a szüle állt és fogta a kötője sarkát. A szeme repesett, legjobban könnyezni szeretett volna, de nem tudott; az alatt a két nap alatt, hogy András feleségét Marist, aki meghalt, elvitték, el sírta minden panaszát és lelkében már megbékült hantok alatt pihent a gyász.

Nem szóló hát, engedte be a pitvarba Kardost. A suba lekerült, azután az ember csöndes méltósággal befordult a szobába és leült az asztalhoz. A pipa a petróleumlámpa mögött, az ablakban pihent. A Kardos jobb karja mozdult, de féltető, éppen olyan lassan visszatért. Csak a két lábát nyújtotta előbbre.

A szüle a szoba közepén állt és várta, hogy ez a nagy csönd elborítsa. Akkor egészen halhán megszólalt:

— Hát elmönt...

A hang azt mondta, hogy elvezetett, Maris meghalt, a Teremtő akarta így, a dolgok pedig haladnak tovább zajtalanul a maguk útján. Kardos nem ügyelt a szóra, a poharat gondolt. A személnél állt meg:

meg a levegőt nézte és úgy ködölt, hogy az asszony, Maris, a halott a pitvarban áll és a feje fölött egy nagy diófakoporsó feketélik. Egész uton ezt a képet látta s amint gondolatban odáig ért, hogy kiszól az asszonynak, a szive egyszerre hangosan vert és lehuny szemét felejtette.

— Hát most mán nincs... — ismételte meg a szüle és Kardosra nézett. Az hallotta a hangot és látta, hogy az öregasszony a szoba közepén áll, mögötte ott van a kemence, emitt az ágy, a falon pedig jár az óra. A gyomrában megmozdult valami és a rémület, amely fullasztó döbbenetével most szakadt rá először, a bekövetkezett halál bizonyossága, amely ellen nem tehetett most már semmit, egyszerre fagyott medrekben állította meg egész testében a vért. De most csak egy pillanatra, azután a megsebzett állat dühre horkantott hirtelen a szive alatt. Érezte, hogy karjaiban nagy, élő erő viharzik és testében a legyőzhetetlen élet ágaskodik, amely szembefordul a halállal. Egyetlen tekintettel le-bunkózott maga előtt mindent és úgy érezte, hogy körülötte szabad levegő áramlik és egyik kezével a földet, a másikkal az eget ingatja.

Az öregasszony a szoba közepén várt.

Kardos a száját, az orrát és a homlokát nézte. Világosan látta, most életében először, hogy a szülének két szeme van és néz. Eddig erre még sohasem nézett, mert a személnél állt meg:

Amint említettük azonban, az egész göröbnyodalomnál is többet jelent nekünk az, hogy végre véleményt mondott sok mindenben lapunk olvasótáborára és mi nem szégyenkezünk bevallani, hogy minden teljesíthető kívánságnak a legnagyobb örömmel fogunk érvényt szerezni a Kanadai Magyar Ujság szerkesztésénél. Jól tudjuk, hogy ez valóban forradalmi ujtás, amennyiben legtöbb hirtel szerkesztésénél a kiadó vagy a szerkesztő és nem az olvasók akarata a döntő. Mi azonban azt szeretnők, ha lapunk hasábjain valóban visszatükröződnék a kanadai magyarság igazi arculata. Nemcsak az a célunk, hogy híreket és tudósításokat adjunk le, szórakoztató elbeszéléseket, általános érdeklődésre számító költeményeket és hasznos tudnivalókat közöljünk, hanem igenis mozgató erő és maradandó alkotó igyekezet akarunk lenni Kanada magyarságának érvényesüléséért folytatott törekedésében.

Legyen a Kanadai Magyar Ujság az idegenbe szakadt munkásnép lapja, amelynek mindenegyes hasábját szeretetteljes megértéssel olvassák az Atlanti tengertől a Csöndes óceánig. És ha bárkinek bármilyen gyakorlatilag érvényesíthető ötlete van a lap fejlesztésére vonatkozólag, miért nem közli a szerkesztő helyett a szerkesztőség? Vagy talán még mindig akadnak olyanok, akik nem látják be, hogy csakis akkor lehet egy minden követelménynek megfelelő kanadai magyar sajtószerzet a körülményekhez képest tökéletesen fejleszteni, ha minden olvasó minél szorosabb személyes összeköttetésben áll a lappal, belátván, hogy csakis egységes közvélemény kialakulása viheti előbbre az ideszakadt magyarság sorsát. Lehet, hogy mindez egyesek előtt felesleges ujtásnak látszik, de ha még egyszer lezögezzük, hogy a szerkesztőségünkhez beérkezett levelek mindegyike egy-egy lépéssel viszi közelebb nemcsak a Kanadai Magyar Ujságot, hanem a kanadai magyarság sajnos ma még több táborra oszló rétegeit a megértéshez — mi mégis az eddiginél bensőségesebb, egymás iránt őszintébb együttműködés reményében kívánunk mindenegyes magyar testvérünknek az ideinél boldogabb új esztendő.

FÖLFEDEZTÉK A KANYARÓ SZÉRUMÁT

Az angol lapok a nyár folyamán az elragadtatás hangján számoltak be Giuseppe Caronia nápolyi egyetemi tanár fölfedezéséről. Az olasz professzor fedezése nem kevesebbet jelent, mint hogy néhány napon belül meg tudja gyógyítani a maga különleges oltási módszere utján a tifuszt. Caronia tudományos munkásságával most megint részletesen foglalkoznak. Ezer Caronia bakteriológiai kutatásai révén, amelyeket a kaliforniai egyetem megbízásából végez, felfedezte a kanyaró bacillusát, amelyet eddig hiába igyekeztek megtalálni s egyben sikerült neki előállítani egy olyan szérumot, amely a veszedelmes betegség ellen tökéletes sikerrel alkalmazható. A lapok beszámolója szerint a kórokozó bacillusok olyan végtelen kicsinyek, hogy ugyszólván a legtöbb kétéltű mikroszkóp számánál is láthatatlanok maradnak. Így tehát Caronia a bacillusok természetét kórtani hatásukban volt kénytelen tanulmányozni. A szérum hatása gyors és biztos, a patkányok, tengeri nyulak, amelyeket a kanyaró szérumával oltottak be, tényleg kigyógyultak s így Caronia kísérletei teljesen kielégítőnek bizonyultak, úgyhogy legközelebb kanyaróban szenvedő embereket is ki fogják a szérumot próbálni.

Anglia és Franciaország a pénzügyi uralomért marakodnak

Az egész világon egyre növekedő érdeklődéssel nézik azt a harcot, amelyet Franciaország folytat Angliával a pénzplac uralmáért. A nagy londoni lapok pénzügyi rovatai a legnagyobb aggodalommal tárgyalják Franciaország folytonos aranyvásárlását, amelyet tehetetlen aranyéhségnek minősítenek.

A közelmúltban ismét félmillió angol fontnál nagyobb értékű rudaranyat vett át az Angol Banktól Franciaország és az izgalmat még növeli az a hír, hogy a francia jegybank a kedvező valutáris viszonyok felhasználásával összes külföldi követeléseit aranyra váltja át és Franciaországba viszi. A Francia Bank külföldi követeléseit körülbelül százmillió fontra becsülik, az aranyvásárlás tehát, ha ez a terv tényleg valóra válik, még sokáig fog tartani. Az

angolok becslése szerint ebben az évben a Francia Bank már 80 millió fontnál több aranyat vásárolt és angol vélemény szerint a francia bankjegyek arany fedezete már száz százaléknál is több.

Miután az arany nem kamatozik, az angol lapok véleménye szerint nehéz megérteni ennek a felesleges aranyhalmozásnak célját, de az bizonyos, hogy Angliának igen sok bajt okoz ez az eljárás. Ha az angolok, legalább a nyilvánosság előtt, nem is tudják, vallják be, hogy mi célja van Franciaországnak, az európai pénzügyvilágban mindinkább az a meggyőződés kerekedik felül, hogy Franciaország azért törekszik pénzügyi felsőbbre, hogy ezzel nagyhatalmi szándékainak megvalósítását segítse elő.

Lefülették a vancouveri bankrablót

Mult hétfőn délelőtt, éppen amikor a legtöbb forgalmat bonyolította le a Bank of Montreal vancouveri pénztárosa, az egyik pénztáros elé egy ismeretlen suhanc egy papírlapot dobott, melyre ez volt írva: "Öt-ezer dollárt gyorsan, mert lövök!" A pénztáros nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem a márványsztal alá bukott és megnyomta az ott elhelyezett villamos vészjelzőt, mire azonnal kivonult a rendőrség.

A nagy pánikban azonban sikerült a támadónak megmenekülnie még mielőtt a rendőrök megérkeztek, egy kerékpáros fiú azonban utána iramodott és megmutatván a rendőröknek, hogy merre tűnt el a merénylő, nyomra vezette az üldözőket. El fogatásakor kiderült, hogy Winnipegről utazott Vancouverbe egyenesen azért, hogy ott kifossa valamelyik pénztárat és a pénzzel Ázsiába szökjön.

NYILT TENGEREN FOGTAK EL EGY RÉGÓTÁ KERESETT RUMHAJÓT

melyen ötezer gallon tömény szesz foglaltak le a vámtarhoságok. A hírhedt rumhajó október óta csatagolt Nova Scotia partjai mellett, de kapitánya sehol sem mert kikötni a fináncoktól való félelmében. A hajó legénysége az utolsó percben minden lehetőséget elkövetett, hogy a tilos rakományt tengerbe dobja, a kísérlet azonban nem sikerült. Ugyanekkor jelentik Ottawából, hogy az amerikai kormány legutóbbi jegyzékében beismerte az "I am alone" kanadai csempészhajó üldözésekor elkövetett szabálytalanságokat a bocsánatot kért a kanadai kormánytól.

Legszébb karácsonyi ajándék a Kanadai Magyar Ujság 1930-as Képes Nagy Naptára!

— A kisebbik hordóból! ... — szólt.

A hang rekedtes volt és fenyegető. A szüle feléért. Az ember felé szimatolt, örökké éber ösztönével rögtön megérezte a veszélyt. Értetni azonban csak ezután értette meg, amit az ember mondott és megdöbben.

— Bort? ... — csodálkozott és elengedte a kötőt.

Kardos még mindig nézte és nem szólt.

A szüle gerincén hideg szaladt végig és tekintetével hirtelen végigkutatva az embert. Az nem mozdult, de ebben a lángoló nyugalomban sötétlő tűz lobogott.

A szüle az asztalhoz lépett, arbról tolt a poharat és kötőjevel eltörölte az utána maradt vizet. Aztán kiment és visszatérve, letette a borral teli kancsót az asztal közepére.

Negyedóra múlva Kardos kiszólt. A szüle jött-fordult a kancsóval. Később az ember hátra nyult a pipáért is.

Igy esteledett be. Akkor Kardos véreborult szemekkel felállt és kitántorgott az udvarra. S csak úgy, suba nélkül nekivágott az alkonyatnak. Éjfél, avagy hajnali két óra lehetett, mire hazakerült.

Kint hullott a hó és a mozdulatlan pusztá csöndjében a közzeli kutagások virrasztottak.

Kardos a fagyos csapáson haladt s a bor, amit ivott, a nagy hidegben savanyura erjedt benne. Dülbögéztet is, holott még szokhatta volna, mert a harmadik hónapja eljár, nem tartva

számon többé az időt, amely ez alatt a három hónap alatt haraggal, vad keserőséggel vetette be a szívet és néma félelemmel a tanyát, amelyben az aszszony halála óta tompa, fájdalmas és hulló élet bujkált. A föld, az emberek, az állatok mind hallgattak, mintha ostor verte volna az éjszakákat és mintha ebben a dermedt csöndben egy elbitangolt élet leskelődött volna.

Az ösztöne mélyén érezte ezt a lapulást Kardos is, valahányszor csak hazafelé való igyekezetében a dülbútra tért és a félhomályban feléje sötélt az alvó tanya.

A kéményt nézte most is, azután, hogy a kazalag ért, ott megállt. A szérúnél a kutya várta. A farka mereven kunkorodott és lábait a földnek vetette.

— Na ... — szólt oda neki Kardos és előrebottolt.

A kutya nem mozdult.

— Hm ... — morgott az ember és ismét megállt. A kutya szeme közé nézett és látta, hogy annak a hátán egyszerre égnek mered a szőr. Nem tetszett neki a dolog s ahogy a kutya vizsgálgta, most már visszaemlékezett, hogy az tegnap is, tegnap előtti is így várta s azóta morgog, hogy egyszer ittás állapotban megrúgta. Düh kavargott föl benne és megint belerúgott az állathoz. Az meghemperedett és három lépésnyire tőle, szembe fordult vele.

Kardos otthagya. Beérve a tanyába, bevágta maga mögött a pitvarajtót.

A hold éppen a tanya fölött

széru láb maradt és pusztító dühében belemart a levegőbe. Tíz körmével felkarcolta a fagyos földet, aztán felállott.

A gyepezélén a kutya állott. Kardos látta, hogy az állat két szeme sötét fényben ég és úgy rémlett neki, hogy a tekintetében halálos gyűlölet izzik. Széttvetette a lábát és összehúzott szemekkel vizsgálni kezdte a kutyát. Darabig így maradt, azután elkezdte az alsó ajkát rágni.

— Gyere ide ... — mondta.

A kutya szöre szálanként húzódtott fölfele a gerincén.

Kardos előrelépett és el akarta kapni a kutya száját. Hara-pást akart, vért, veszett, gyilkos dühöt, hogy kiszabadítsa az állat belét. A kutya morgott, elrántotta a fejét és óvatosan hátrált.

— Te ... — bödült el az ember és bele akart rugni, de a sikos földön hanyattvágódott. Nem tudott azonnal felkelni, s hol a könyöke, hol a lába csuszott ki alóla. Végül is négykézlábra fordult, nyögve feltápaszkodott és úgy nézte a kutyát.

Most már tudta, hogy az állat elszánt, halálos gyűlölettel gyűlöli és végezni akar vele.

Az uton, másnap, ahogy jött, egyszerre fölgülladt, amikor arra gondolt, hogy a kutya megint várni fogja. Kivéve a szájából.

Kézbe fogta a pipát és a nadrágot fejébe huzta. A jeges uton zihált és a nagy sietésben felső testével minden második lépésnél előrebottolt. Homlokát ki-verte a veríték és száraz tűz fújtogatta a tüdejét. A csapás végén pedig megcsuszott, elesett és meghemperedett. Négyké-

Karácsony előtt történelmi nevezetességű okmányt irtak alá az ottawai parlament tanácsstermében a képviselőkön látható biradalmi és tartományi miniszterek, melynek értelmében a természeti kincsek, mint pl. bányák, vízesések, erdőségek kihasználási joga, illetőleg az abból befolyó adó-jövedelem a tartományokat illeti.

Nyolc uszó-sziget épül Amerika és Európa között

A "SEADROME"-OK LEHETŐVÉ TESZIK A MENETREND-SZERŰ LÉGI FORGALMAT AZ ÓCEÁN FÖLÖTT — NEGYVEN REPULÓGÉPPLEL KEZDIK MEG A FORGALMAT—KÉT NAP ALATT ÉR MAJD HAZA A LEVÉL

Newyorktól néhány száz mérföldnyire keletre megkezdtek az első uszó "seadrome" azaz tengeri légitámaszpontok építését.

A seadrome — hatalmas uszó-sziget, amellyel be akarják

népesíteni a tengereket, hogy a landó le- és felszálló tereket létesítsenek a repülőgépek számára. Ha ez sikerül, elsőrangú szakértők állítása szerint az első uszó szigetet utvonali megnyitja.

sa olyan hatalmas lépést jelent az emberi civilizáció fejlődésében, mint amint jelentett az első vasútvonal megnyitása.

Rendes, állandó és rendszeres légitforgalmat jelent ez az óceánokon át. Az uszó szigetek rendszere megkönnyíti a több mint háromezer mérföldes utat. Hisz állandó meteorológiai megfigyelőállomások lesznek a nyílt tengeren, melyek nélkül a forgalom szörnyen nehéz lenne. Sikertől azonban megállapítani, hogy a legkövetkező utat az Azori szigetek között vezet Newyorkból Spanyolországba. Ezen az uton az évek alig hatvan napján kell köddel számolni.

A legrosszabbak az időviszonyok az Egyesült Államok partvidékén. Itt azonban úgy segítenek a dolgok, hogy három érzékszert állomást rendeznek be Norfolkban, Newyorkban és Bostonban. Így a pilóta a kapott jelések alapján szabadon választ-

hatja a legkedvezőbb időviszonyokat mutató utvonalt.

A második probléma volt biztonságot teremteni a kiválasztott utvonalon. Ma már vannak gépek, amelyek kibírják a több mint háromezer mérföldes utat ha szép az idő és minden jól megy. De nekünk nem szerencse kell, hanem biztonság és ezért szükségesek a leszállóhelyek. Amikor megkezdtek a kísérleteket, senki sem hitte komolyan, hogy a technika mai állása mellett lehet olyan lehorogonyozott uszószigeteket építeni, amelyek ellen tudnak állani a tenger haragjának és nyugodt leszálló helyül szolgálhatnak az óceánjáró gépek számára.

Armstrong mérnök hosszu évek fáradságos kísérletezései után megtalálta azt a sziget-típust, amely megfelel ezeknek a követelményeknek. Nem tömör, hajóformájú, vagy tutafor májú szigetek a legjobbak. Ennél sokkal rugányosabb és megbizhatóbb a "lábakra", mintegy cölöp-pontonokra épített sziget típus. Ez az acélból épült szigetrendszer negyven ilyen "lábbon" épül, ezerhatszáz láb hosszú és hatszáz láb széles.

Ezzel megoldottnak látszik a stabilitás kérdése, kombinálva egy speciális horgonyzó rendszerrel, amelyben három olyan sodronykötél tartja a szigetet, amelyek közül egy is elég lenne.

A szigetek elég nagyok, hogy a felületükön a leghatalmasabb légitámaszpontok is le- és felszállhassanak. De ezenfelül a szigetekre alkalmazott gépek hidropneumatikusak, hogy szükség esetén a vízre is leereszthessenek. A fedélzet alatt lesz a szigeten egy alsóbb emelet, amely garázsok lesznek a gépek számára, ahova hatalmas felvonógépek szállítják majd a gépeket. A sziget két szélén lesznek az épületek, a legénységi szállások, drótnélküli állomások, a meteorológiai intézet, amelyeknek igen fontos szerepe lesz rádióval értesíteni a pilótákat az időjárás viszonyok felől. A szigetek legénységét egyelőre 40-60 főnyire tervezik és szállókat is építenek a szigetekre.

Egyelőre nyolc sziget építését tervezik az Európa — Amerika utvonalon. Két természetes leszállóhely közbeiktatásával az Azorokon ilyenformán tíz állomást készítenek 300 mérföldre egymástól. A közlekedő repülőgépek 900 mérföldnyi repülőképeségük lesznek és ilyenformán elég erősek ahhoz, hogy a legrosszabb időben is kikötőt érjenek. A szigeteknek egyébként a rendelkezésükre elsősorban szükségkötél lesz.

A pilóta leszállás nélkül repülhet el egyik vagy másik sziget felett, ha az időviszonyok kedvezőek.

Egy-egy "seadrome" építés 1,700,000 dollárba kerül és a 25,000,000 dollár alaptőke elegendő ahhoz, hogy megkezdjék negyven géppel a szigetek építését. Először csak csomag és postaszolgálatra rendezkednek be és ha majd megkezdik az utasszolgálatot, újabb huszonötmillió dollár lesz szükség.

Ugy számítják, hogy egy levelet husz centért tudnak szállítani és a csomag fontját öt dollárért. Ez igen méltányos ár és igen sokan lesznek, akik szívesen megfizetik majd, hogy küldeményük negyven óra alatt érjen el Amerikából Európába.

Két éven belül már meg is nyitják az első rendszeres postaforgalmat s ezt rövidesen követi a személyforgalom és azt hiszik, hogy tíz éven belül nem igen fog senki sem másként utazni az óceánon át, mint repülőgépen ...

A „Le Canada” a magyar kálváriáról

Kanada egyik legnagyobb katolikus napilapja, a francia nyelven Montrealban megjelenő „Le Canada” egyik legutóbbi számában rendkívül rokonszenves cikket közöl Magyarországról. A Szent Korona ezeréves országát — írja többek között — területének közel háromnegyed részétől és lakosságának kétharmadától fosztotta meg az igazságtalan trianoni szerződés. A magyarság addig nem szűnik meg tiltakozni a „trianoni kálvária” ellen, ameddig vissza nem csatolják a Csehszlovákia, Rumánia és Szerbia uralma alá kényszerített közel négymillió magyart.

Valóban tisztában kell lennünk azzal — folytatja a „Le Canada” — hogy a határokat minél előbb újabb rendezni. Utóvégre is tudomásul kell venni az elnyomott nemzetiségek jogos követeléseit és revízió alá kell venni a kicaptatott katonai állományt is meghaladó bőkezűséggel odaajándékozott magyar területek ügyét. — A cikket Jean Burchesi montreali egyetemi tanár írta, akit a rumánok erdélyi látogatása alkalmával úgy szerettek volna feltüntetni, mint aki az ottani állapotokat teljesen kielégítőnek tartja. Tártyilagoss cikket annál nagyobb örömmel olvastuk tehát, miután ebből is világosan látjuk, hogy még a franciák közül is mellénk szegődnek mindazok, akik belemélyedve a közép-európai bonyolult helyzetbe, kénytelenek megállapítani a magyar álláspont helyességét.

Szervezkedik a délalbertai református magyarság

IRTA: TISZT. KOVÁCS KAROLY, LETHBRIDGE, ALTA.

Amit elmondani szándékszem inkább egy kicsiny töredék abban a nagyszabású küzdelemben amelyet a kanadai magyarság folytat nemcsak a létéért, hanem a megélhetéséért, hanem nevéért is. Sokan nem értik, hogy e kettő hogyan függ össze. De az összefüggés kétségtelen. Ha valakinek nincs jóhangzása neve, ha általában a magyarság magatartása által ellenszenvet támaszt maga ellen, azt megérzi minden magyar, amikor alkalmazást keres. Ez az idegen világ, amelybe a magyarság került kérdő tekintettel, némán bár, de érthetőleg tekint ránk: kik vagytok és mit akartok? Ho gyan felelünk meg — nem szavainkkal, hanem életünkkel — erre a kérdésre, ez dönti el a magyarság elhelyezkedésének történelmi fontosságú kérdését.

Mit felelünk azokra a hallgatag kérdésekre: mik politikai álláspontjaitok, milyen munkaerővel rendelkeztek, mit jelent az életetek Kanada szempontjából. De a magyarokra meredő kérdések között volt olyan is, mely mélyebben nézett s azt mondta: nem érdeklődöm az iránt, hogy milyen munkát vagy segítesz-e leszorítani a munkabéreket angol ben szülő munkástestvéred rovására, vagy szaporítod-e a munkátlanos számát, nem törődöm azal, hogy megemészthetetlen idegen test vagy-e ebben a nagy nemzettestben amit Kanadának hívnak. Hanem milyen a te szellemi arcod és amilyen vagy lelkileg olyan a te munkád annyira vagy megbízható annyira lehet támaszkodni szavaidra ígéreteidre olyan lesz érvényesülésed is.

Voltak olyanok akik nem sokat törődtek ilyen kérdésekkel, előtűnik a kenyérvértés volt az első. De azok, akik érezték, hogy valami hiányzik az életükből, aminek az életük nem teljes, azok szomjaztak a lelki valóságok után amit nem elégíthettek ki sem az anyagi siker sem az előhaladás sőt amellel még kínosabban érezték a lelki élet hiányát, amelyet a vallás van hivatva apólni. Ebből a természetes életszükségletből fakadt fel az egyházi élet, amelynek szava oly erős volt, hogy tudomást kellett arról szereznie a hatalmas Presbyterianus egyháznak is.

Nem kérdezték, hogy Nyugat-kanada református népe képes-e az egyházat a maga erejéből fenntartani, hanem leküldték Apostol János tiszteletet a munka megkezdésére. Két nyáron volt itt Nyugat-kanadában. Kicsinyes ségből eredő akadályokkal kellett megküzdenie, mint mindazoknak, akik a közpályákon fogognak. Az általános óhajnak megfelelően végül is egyre sürgették az illetékes körök, s állandó egyházi munka érdeké-

ben felszentelt lelkész küldtek ki a munka folytatására, e sorok írójának személyében. Mint-hogy a munka még a kezdet kezdetén áll csak annyit mondhatunk, hogy a munka sikere a nép együttműködésén fordul meg. Tehát a saját személyünk háttérbe szorítása, amely nem engedi kicsinyes személyes hiúsági kérdéseink előtérbe tolását az a legfőbb erény, amely a sikert biztosítja az egyházi és általában a magyar szervezeti életben.

Minden jel arra vall, hogy a délalbertai magyar reformátusok is el fogják foglalni az őket megillető helyet. Ez nehéz próba kemény és hűséges állandó kitartó munkát jelent, de igazi eredményt, felületes, látszólagos munkával sohasem értek el. Ha a hívek valóságos kiállása a próbát a multban ki fogja állítani most is itt idegen földön is. Még nem halt ki a hitéhez ragaszkodó, azt áldozni tudó magyar lélek, hanem újra eddig nem ismert erővel és fényvel lobog fel, hogy bizonyoságot tegyen ugyanarról az összefogó erőről, amely volt a multban. Ez nemzetmentes munka és méltó arra, hogy minden erőnket latba vessük. Ezért bizalommal nézünk a jövőbe.

POLGÁR-AVATÁS WELLANDON

Tizenegy wellandi és Port Colborne-i magyart avattak egyszerre kanadai polgárrá, amint azt az ottani „Evening Tribune” angol napilap megírja. A derék magyarok, névszerint Ambrus István, Angyal Sándor, Asbóth Jakab, Balga János, Farkas Sándor, Galambos Károly, Lengyel György, Papp Mihály, Tóth E. András és Végh Béla eddig részben magyar részben az utódállami polgárok voltak és bár most a kanadai alkotmányra esküdtek föl, lélekben ezután is jó magyarok maradnak.

Ugyanitt tudtuk, hogy lapunk legközelebbi számában a hozzánk beérkezett felkérések részletesen ismertették a kanadai polgárosodást illető tudnivalókat.

FELAKASZTOTTAK MYHAL

Péter ukrán favágót, aki május 26-án egyetlen sértő szó miatt kegyetlen hidegvérrel meggyilkolta Kárász Rózát Ontarió Sudbury városában. Az ottawai kormány elutasította a kegyelmi kérvényt és így Ellis főbíró meg szabadította egy elvetemült embertől a társadalmat.

Legsőbb karácsonyi ajándék a Kanadai Magyar Ujság 1930-as Képes Nagy Taptáral

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi díjal troda.

Pénzügyi tevékenységért teljes felelősséget vállalok.

HAZAK, FARMOK STB., ADAS-VETELET INTÉZTÉSSE VELEM

Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:

LOUIS SZABO

BOX 244 9 Crowland Str. Welland, Ont.

A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

gyorsabb volt és a hónap alatt átharapta a vastag posztót s mélyen fejszakította a karhúst. Kardos ordított és hátra, térdre vágta magát. Annyi ideje volt csak, hogy előre kapjon, mert a kutya most már tájékozódni kezdett és a torkának ugrott. A levegőben kapta el, de mert a súlyos állapot ezáltal teljes erővel, felkorbácsolódott és a szabadulás egyetlen süllyedő pontjára szorított élete utolsó megfeszítésével rontott neki, hanyatt vágódott és fordulva véresre sértette arcát a fagyos földön. Hörgött és szájjal kapott a kutya után. Hátulról combjába harapott bele és felvágva fejét, a levegőbe emelt kutyának nyakán újjal összetalálkoztak. Ráhasalt, áthemperedett rajta, hol ő, hol a fuldokló állat került felül, ő egyre jobban szorította a nyakát, az pedig lábával feltépve a mellén és hátán a ruhát, az inget, körmeivel felszaggatva a nyakát, de mind erőtlenebb és gyengébb kapálódzással. A két első lába aztán lassan előre meredt, a két hátsó pedig vonagló mozgással kezdett verdesni a levegőben. Kardos érezte, hogy a csomóra dagadt inak elemeyednek az újjal alatt. A kutya hasán térdelt és ekkor belenézett az állat szemébe. A kuvasz két szemében könnyben uszott és a szembogarak fátyola alatt megkövült és mégis élő és harmatos békeség virrasztott.

Kardos bement és lefeküdt. Másnap hajnalban kelet és csak naplemente felé szólt be a szülének, hogy fölalhat.

Hanem aludni ezen az éjszakan sem tudott. Harmadszor si ratta el a halott asszonyt gyermekes, árva nagy zokogással, harmadszor érezte, hogy a ron-tás, amellyel pörbe akart szállni az éggel meg a földdel, kiköltözött belőle, a szívéből mégis minden éjjel újra megindult a piros meleg vér. Ekkor egy éjszaka

sóhaj sem hallatszott a holdfényes éjszakában.

Hátára vetette a megfojtott kutyát s a kerítéshez érve, bedobta a kertbe, a hóra.

Másnap odahaza maradt, azóta, hogy az asszony meghalt, először. Estefelé benyitott az istállóba.

— Hónap hordunk ... Mihály, az öreg béres, kivette a pipát a szájából. Szólni akart, de hirtelen nagy melegség öntötte el. Négy hónap óta nem hallotta a Kardos hangját s ez a négy hónap, amely nehez véresével a temető éjféli csöndjét borította a tanyára, a szivükre, az életükre s amelynek nyomozó bizonytalansága elvette a mindennapi falat kenyér ízét, hosszúvá tette a nappalt, egyetlen percet az éjszakát, ez az örökkévalónak tűnő négy hónap most egyszerre egy messzi emlék fájdalmas pillanatává omlott össze.

— Trágyát. Mert azt köll ... — mondta és nagy, meleg könyvnyű gördült végig barázdás arcán.

Kardos bement és lefeküdt. Másnap hajnalban kelet és csak naplemente felé szólt be a szülének, hogy fölalhat.

Hanem aludni ezen az éjszakan sem tudott. Harmadszor si ratta el a halott asszonyt gyermekes, árva nagy zokogással, harmadszor érezte, hogy a ron-tás, amellyel pörbe akart szállni az éggel meg a földdel, kiköltözött belőle, a szívéből mégis minden éjjel újra megindult a piros meleg vér. Ekkor egy éjszaka

felkelt és kilopódzott a szobából.

A pusztán fölött március ébredett és az olvadó hó lassu szivárgással utat vágott a vízes-kéknek a kibomlott csirák felé.

Kardos megállott a holdfényes éjszakában. Az égen hófehér báránnyelhek csapata vonult és a magasságban tavaszi szelek kergetődztek. A tanya aludt s az istállóból hallatszott a két pihenő ló csöndes abrakolása. Kardos az érez alatt húzódtott el a kamrára. Halkan benyitott. A sarokban megtalálta az ásót, meg a kapát. Hátulról került be a kertbe.

A kerítés tövében ott feküdt a kutya. A fejét két összefagyott első lába elé hajtotta és szemel le voltak csukva.

Kardos megállott az állat előtt. Darabig nézte, aztán a nagy, erős ember megingott: — Vitéz ... — mondta — Vitéz, né haragugy! ... — ordított föl belőle.

Negyedóra vulva kész volt a gödörrel, belefektette a kutyát és rendszeren elhantolta.

Amikor elvégezte, fogta az ásót meg a kapát és megindult. A kertajtóhoz érve, hirtelen megállott és visszafordult. Körülnézett. Kelet felől derengett s a távolból mintha kocsiszörgés hallatszott volna. A homárhoz futott s odaérve, az ásót nekiértette a kemény földnek. Pár perc alatt ezzel is elkészült, akkor bémertette a gödört és visszalopódzkodva a kertbe, a kiásott orgonabokrot odatűzte fejének a halott kutya sirja fölé ...

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

HARC A MEGÉLHETÉSÉRT

Talán sohasem volt olyan nehéz helyzetben az ország, mint éppen most. Ujra, mint valami fenyegető veszedelem jelentkezik a jövőre még mindig el nem intézett kérdése. Annak idején olyan biztatást kaptunk, hogy nem fognak később újabb terheket ránk róni, hiszen Magyarországot osztották fel, tőlünk raboltak el legtöbbet és emellett a mi gazdasági lehetőségeinket békítették meg legerősebben.

A békeszerződés következményeképpen valahogyan az az érzés lett mindenkin urrá, hogy egészen mindegy: mit hoz a jövő, rosszabb már nem lehet mint ahogy most van. Ebben a hangulatban szakadtak a megnyomított országra a forradalmak. Senki se látott kivételet utat és igazán egyik napról a másikra tengettük életünket.

A szanálással kezdődött a nemzet szunnyadó erőinek újból való életre keltése. Mintha varázsszóra eldobtuk volna a reménytelenség nehéz terhét s szívesen vállalta mindenki a nélkülözéseket abban a hiszemben, hogy ennek az erőfeszítésnek meg lesz a maga eredménye. Magyarországnak helyet kell kiharcolnia a nap alatt! — hangzott az új jelszó és ezzel egyidőben megindult a revíziós mozgalom is. Nagy szükség volt erre, mert ha nem bíztunk volna abban, hogy lesz még egyszer másképpen is: szinte képtelenség lett volna a nemzetet erre az emberfeletti erőfeszítésre rákényszeríteni.

A megindult gazdasági háborúnak rengeteg sok halottja van. Vagyonok pusztulnak el nemcsak kereskedelmi és iparágak, hanem egész társadalmi osztályok mentek tönkre s azok, akik nem bírták ideggel s lelki erővel ezt az újfajta viaskodást, elesetek a gazdasági csata téren. Olyan csodálatos önfeláldozás mutatkozott, az egyéni érdekeket éppen úgy feláldozták a köznek, mint ahogy a világ-háborúban. Az ember élete nem számított semmit, az állam nem erősödött. Mindenki odaadott anyagi erőforrásából mindent s igen sokszor annyit se tartott meg magának, amennyiből maga és családja jövőjét biztosítani tudta volna. Ugy érezte az ország, hogy ha meghozzuk azt az áldozatot, a borus ég fölülé

gis csak oda fog hajolni a szívérvány és a remény hídján a zivatarból át fogunk haladni a holdogabb, a szebb időkbe.

Az állam kétségtelenül megerősödött, de éppen azért vannak felelős tényezők, hogy érezzék: nem szabad továbbmenni azon a határon, amely a polgárok és a dolgozó tömegek áldozatkészségét olyan mértékben veszi igénybe, ami esetleg maga után vonja az emberek összeroppanását. Bethlen István miniszterelnök kiadta az új vezényszót: Az államháztartás mérlegét le kell szorítani! Kevesebbet, sokkal kevesebbet kell követelni az adófizetőktől, mert nem hogy elérkeztünk az emberek teljesítőképességének határához, hanem azontul is mentünk. Külföldi tőkebehozatalra van szükségünk, mert mi magunk nem tudunk tőkét gyűjteni és ez végeredményképpen a teljes eladósodáshoz vezet. Az állam ne szedjen be annyi adót mint eddig. Az embereket rá kell szorítani arra, hogy takarékoskodjanak, tőkét gyűjtsenek. Ne mindig csak a külföldi tőke erejére számítsunk, hanem magunk erejéből próbáljuk fedezni a vállalkozásokat.

A külkereskedelmi mérlegünk még mindig passzív. Többet hozunk be, mint amennyit kiviszunk. Az elmúlt háromnegyed évben 128 millió pengővel azaz mintegy 23 millió dollárral haladta meg az import az exportot a múlt esztendő 284 millió passzívumával szemben. Ugy látszik az első pillanatra, mint-ha javulás történt volna, sajnos azonban ez a fejlődés nem egészen teljes. A behozatal értéke 856 millióról 806 millió pengőre csökkent, amíg a kivitel 572,4 millióról 678,5 millió pengőre emelkedett. A kivitel emelkedése is a mezőgazdasági termékek fokozottabb kivitele okozta. Sajnos mégis panaszkodnunk kell. A világpiacra a mezőgazdasági cikkek ára katasztrófálisan alacsony volt. A kivitel nagyon sok esetben veszteséggel járt. Mégis szállítottunk, mert nem volt pénz, mert kénytelenek voltunk még veszteségek árán is kidobni árunkat a világpiacra.

A belföldi fogyasztóképesség csökkent. A külföld nem hitelt adott nekünk. Ezért esett az import, nem pedig azért, mert a belföldi ipar utána tudott volna

rohanni az igények fejlődésének. A múlt esztendőben 400 millió pengő értékű külföldi pénz jött be az országba, nagyjából áruformájában. Addig az idén alig 150 millió pengővel kellett számolnunk. Számításba kell venni azt is, hogy hárommilliárd

pengő külföldi adósságunk van és ennek évi kamatterhe már 160 millió pengő. Nagyon ridegek ezek a számok, de mutatják, hogy nagy erőfeszítéseket kell tennünk, hogy az ország fejlődését biztosítsuk.

PAIZS ÖDÖN

Hétről-hétre

Megtartották a törvényhatósági választásokat s valamennyi megyének már össze is ült az új törvényhatósága. Különbözőségben is felemelők voltak ezek a megyebizottsági ülések s új korszakot jelentenek a magyar történelemben. A magyar vármegye évszázadokig védte a magyarság jogait az uralkodóház németesítő, Ausztriával való egybeolvasztó törekvései ellen. Minden hazafias mozgalmak előharcosa, igazi védőbástyája volt az ősi vármegye.

De változtak az idők, most más feladat vár a meggyűlésre és mi azt kívánhatjuk csak, hogy az újjászervezett vármegye ennek éppen úgy meg tudjon majd felelni, éppen úgy megérdemelje majd a kortársak és az utókor hálás elismerését, mint a régi vármegye, amitől most vetünk búcsút.

A főváros közgyűlése megszavazta a költségvetést, úgyhogy megindulhat a munka. Nagyon nagyobb szükségünk van a kifizetésre, mert hiszen inkább munkával segítenek a szegényeken, mint könyöradományokkal. Az idén is ingyen ebédekkel, melegedő szobákkal támogatja a város a legszegényebb, munkára képtelen rétegeket.

Olasz vendégek jártak Budapesten. Eljött Olaszország közoktatásügyi minisztere, megnézte Budapest kulturális intézményeit, a debreceni egyetemét s a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott arról, hogy ma, amikor annyi gond és baj van az országban, a gyermekért, a jövőért ilyen nagyszabású munka folyik.

Menyasszony a legszebb magyar leány, sőt a legszebb európai leány, mert hiszen Simon Böske nemcsak a Miss Hungaria, hanem a Miss Európa címet is elnyerte, sőt a Miss Universe rangját is megosztja Amerika

legszebb leányával. A világszép magyar leányt a filmrendezők a legfantasztikusabb ajánlatokkal halmozták el, turnéokra kapták vinni Amerikába filmszerzőkkel kínálták meg, de Simon Böske mindig azt mondta, hogy férjhez akar menni.

A gazdasági életnek egyik érdekes eseménye, hogy szétválasztják Budapesten az árutőzsde és az értéktőzsdét. A tőzsdének ezentúl is közös elnöke és egy választmánya lesz, de viszont egészen külön intézik a két üzletágat, mert úgy találják hogy nagy hátránya van annak hogy áruüzleti szakkérdéseket bankárok intézzenek, viszont a bonakereskedők igyekezzenek az értékpapírkereskedelemben állást foglalni. A tőzsdén alig várják, hogy ez a folyamat bekövetkezzék, mert ettől is sokat várnak a gazdasági helyzet javulása érdekében.

Megindult az angolok idejének karácsonyi pulykavásárlása. Az Alföld nagy pulykatenyésztő központjaiban. Már szállítják is a rengeteg vágott pulykát London felé, hogy ott diszlokákon hirdessék a magyar baromfitenyésztés fejlettségét. De nemcsak pulykát visznek ki, hanem nagyon sok sertést is. Ezeket a sertéseket speciális husos szalonnára hizlalják, úgy, hogy nemcsak az angolok karácsonyi ebédjéről, hanem egész évi jó reggelijéről is magyar termelők fognak gondoskodni.

Nagy sikkasztási botrány foglalkoztatta a múlt héten Budapesten. Egy nagy beraktározási és szőnyeggyártó vállalat igazgatója Fischer Lajos szökött meg, miután a nála letétbe adott és megőrzésre átvett tárgyakat elszikkasztotta. Érdekes karrier volt Fischer Lajosé, aki mint egész szegény falusi gyerek jött fel Budapestre és itt házról házra járva szőnyeget porolt ki.

TURRET FINOMRA VÁGOTT DOHÁNY

BEVANDORLÁSI ENGEDÉLYEK, HAJÓJEGYEK PÉNZKÜLDÉS

Pénzküldés amerikai dollárokból vagy óhaza! pénzből. GYORS, BIZTOS, JUTANYOS. — Postán vagy táviratilag. A címzett sajátkezűleg aláírta nyugtáját küldjük vissza feladónak.

TELEPÜLÉS ÉS FARMOK ELADÁSA

JÓ ÉPÜLETEKEL RENDELKEZŐ FARMOK NAGYOBB RÉSZBEN MŰVELÉS ALATT, KÉSZ SZÁNTÁSSAL 100 DOLLÁR ELŐLEGTŐL FELFELÉ TELEPHONKÖN MEGSZEREZHETŐK. — TAVASSZAL VETŐMAG KÖLCSÖN. — ELSŐ KÉT ÉVBEN EGYHARMAD — KÉSŐBB FELTÉRMESEZÉS.

„PANNONIA” WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY

Főiroda: 296½ Main Street, — WINNIPEG, Man.

Ha állandó népszerűségi rovart akar olvasni lapunkban, szerezzen minél több előfizetést, hogy 16 oldalas nagy-szabású adhatunk ki a

KANADAI MAGYAR UJSÁGOTI

Kanadai Magyar Szövetség

CANADIAN HUNGARIAN ASSOCIATION

Alakult 1928 február 1-én.

A Szövetség célja: a kanadai magyarság anyagi és erkölcsi boldogulását elősegíteni, segítségnyújtást nyújtani, a meglévő szervezetek fejlesztésével és újak létesítésével a magyarság szervezeti előmozdítását és általában a magyarság Kanadába való beilleszkedését elősegíteni.

TAGJAINAK, BIZTOS BETEGSEGÉLYEZÉST ÉS HALÁLESETI SEGÉLYT NYUJTSZ ALACSONY HAVI, VAGY TÖBB HAVI ELŐRE FIZETENDŐ ILLETEK ELLENÉBEN.

BEÁLLÁSI DIJ NINCS - ORVOSI VIZSGÁLAT NEM KÖTELEZŐ

KERJEN BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁST.

Központi titkár:

N. ISTVÁNFY MIKLÓS.

Központi Iroda: WINNIPEG, MAN. 546 MAIN STREET

A KANADAI MAGYAR SZÖVETSÉGET ERDEKLŐ BÁRMILYEN MEGKERESÉS A KÖZPONTI IRODABA KÖLDENDŐ.

Mi kapható a PANNONIÁNÁL?

UJ BEVANDORLÓK! SÓSBORSZESZ

Csak úgy fog boldogulni az új hazában, ha az alanti könyvekből rendel. A rendelés összege bátyegekben is beküldhető.

- NYITRAY Nyelvtan 75
- GREEN Nyelvmester \$2.00
- BRAUN Nyelvtan \$1.25
- GREEN Szótár \$1.25

Pénzküldés, Házjegy és bevándorlási engedélyk.

MAGYAR GRAMFON LEMEZEK ORIASI VALASZTEKBAK

KERJEN AZONNAL árjegyzékét!

„PANNONIA”

WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY

296 1/2 Main Str., WINNIPEG, Man.

NAGY ÖVEG ÁRA: \$1.00

Postal rendelésnél \$1.25

Óhazai RIZ ABADI cigarettapapír tucatonként ..... 50c.

PIATNIK-féle játszókártya Csomagonként postán ..... 75 cent

KOTANYI SZEGEDI édesnemes paprika eredeti csomagolásban: No 1-es csomag ára: 90c., No 2-es papír doboz \$1.30, No. 3-as bádog dobozban \$1.60.

ÖNKORMÁNYZATOT A FELVIDÉK ÖSLAKÓINAK!

Amióta a szlovákok, rutének, németek is egyaránt belátták, hogy a cseh uralom biztos pusztulásba viszi a Felvidéket, azóta az autonómia gondolata egyre nagyobb tért hódít s az önkormányzat megvalósulása érdekében újabb és újabb "blokk" meghlakításának szükségese voltát hangoztatják. Természetesen, hogy a cseh sajtó és a cseh pénz-készítő tót lapok nem jó szemmel nézik az önállóságra törekvő pártoknak esetleges szövetkezését. Amíg a szlovákok az alakítandó öslakós politikai egység legfontosabb elemének ismerik a magyarokat és a németeket, addig a szlovenszka politika és a Narodni Noviny egyszerűen kisütk, hogy a magyarok és németek nem is öslakók a Felvidéken.

Vajjon, kik akkor az igazi öslakók? Talán a csehek, akik 500 évvel ezelőtt jelentek meg először a Felvidéken? A magyar történetírás gyakran megemlékezik a csehek portyázó rabló-kalandjairól s a határon betört, de csakhamar véres fejjel menekülő csehekről. De kérdjük, vajon betörték volna-e a csehek

magyar területre, a Felvidékre, ha ott valaha is öslakók lettek volna. Emlékezzünk csak volt idő, amikor a csehek akkor törtek be a Felvidékre s akkor égették fel szlovák testvéreik portáit, Trencsénben, Nagykosztolányon, Vágújhelyen, és másutt, amikor a magyar seregek az Aldunánál és a Szerémségben a törökök ellen harcoltak. A csehek jártak tehát a Felvidéken, de csak pusztítani és rabolni, elsősorban és főként épen azokon a területeken amely területeken az öslakó szlovákság élt évszázadok óta.

Egészen más a szlovákság elhelyezkedése Magyarországon északnyugati részén, amely öslajellegű, de mindössze csak három megyére terjedt ki s Nagymagyarország öslakosságának csupán 10%-át tették ki az öslakós szlovákok. A felvidéki szlovákoknak, a honfoglalási idők óta eltekintve, nem volt súlyosabb küzdelme a magyarsággal, s ha volt, az csak akkor volt, amikor Bécs politikája Magyarországot nemzetiségét ellenében hozta a honalapító magyar fajjal.

Hirek Nagymagyarországról

NYITRA MEGYE

Nyomra vezettetett a farkaskutya. Érsekújvárról írják: Ismeretlen tettes kifosztotta Csizmár János érsekújvári gazdálkodó baromfikertjét. Miután az ilyen tolvajlások rendkívül elharapóztak az utóbbi időkben Érsekújváron s szinte napról-napra érkeztek feljelentések a rendőrségre, a hatóság erélyes nyomozást indított. A nyomozásba bekapcsolták az érsekújvári csendőrség új farkaskutyáját, mely — kikerülve a kutyaiskolából, — most kezdte meg "prakszisát." A nyomozás váratlanul gyors sikerrel vezetett. A farkaskutya Bánkesszé felvezette a nyomozó közlegyeket, egészen Pohonits János lakásáig, aki hasonló bűncselekmények miatt volt már büntetve. A gyanúsítottat elővezették s rövid tagadás után beismerte, hogy a Csizmár-féle lopást ő követte el. A csendőrkutya sikere nagy fel-tűnést keltett.

BRASSÓ MEGYE

Borzalmas szerencsétlenséget okozott a sorompó. Apácsról jelentik: A község pályaudvarán borzalmas vasúti szerencsétlenség történt. Zoltán Ferenc székelyudvarhelyi kereskedő autóját haladt Brassó felé. Az apácai sorompó le volt eresztve s az autó kénytelen volt megállni. Néhány perc múlva anélkül, hogy vonat elhaladt volna a sorompók között, ezeket újra felhúzták, mire Mátyás József soffór sietve át akart haladni a pályatesten. Ebben a pillanatban rohogott arra a bukaresti gyorsvonat, amelynek mozdony-elekapta az autót és darabokra zúzta. Az autó utasai közül egy Józsi nevű 10 éves fiúcskát, akinek vezetéknevét még nem sikerült megállapítani, darabokra tépett a mozdony. Szűcs Már tónénak mindkét lábát többi metszették le a kerekek és a mentőkocsban elvitték, meghalt. Kolombán Elvira agrárkodást és kóponyaalapi csontórt részt szenvedett, haldoklik. Mátyás József soffór és Zoltán Ferenc súlyosan megsebesültek és idegrázkodást szenvedtek.

MAGYAR — OSZTRÁK GAZDASÁGI SZÖVETSÉG KÉSZÜL

A római Tribuna osztrák és magyar nyilatkozatot közöl, amely az Ausztria és Magyarország közötti valamelyes gazdasági szövetség mellett foglalnak állást és megjegyzik, hogy ez a törekvés egyáltalán nem értelmetlen és nem is légbőlkapott.

ÖRÖKÖLT ÉS MEGÖRÜLT

Szokatlan eset történt Feingold Mózes 70 éves varsói koldussal. Váratlanul örökölt Amerikából csaknem 800,000 dollárt Fivére, ötven évvel ezelőtt került ki az Egyesült Államokba s rendkívül meggazdagodott. Odahaza Varsóban elüntsözömba vették. Családja elszegényedett. Az öreg Mózi házaló lett s mikor már nagyon megöregedett, koldulással tengette életét. Most azután értesítést kapott, hogy fivére hónapokkal ezelőtt meghalt Texasban, örökösei nincsenek és így a hatóságok kikutatták egyetlen élő rokonát.

A szegény öreg koldust lesújtotta az a hír, hogy 800,000 dollár ura lett. Kétségbeesetten kért tőrdelve szaladgált a külváros utcáin s folyton azt hajtogatta: "Elküldöm a pénzt a feleségemnek és a gyerekeknek, hogy ne nyomorogjanak". Pedig felesége és gyermekei már éveken ezelőtt meghaltak. Néhány napig ment ez így, végül az öreg koldus elhatározta, hogy elmenekül a pénz elől és be akart ugrani a vízbe. Csak az utolsó pillanatban lehetett megmenteni. Tébozdába szállították.

BOROZGATTAK A RUMAN TÖZÖLTÖK — KÖZBEN LEÉGÜLT A LAKTANYAJUK

Bukarestből jelentik távirón, hogy míg a tüzoltóság egész személyete a laktanyához közel eső korcsmában mulatott, addig a Caracal nevű rumán városka tüzoltósági épülete kigyulladt és leégett. De tökéletesen. Annyira, hogy a rumán hatóságok is időszerte tartották a kedélyes tüzoltókat rendőri felügyelet alá helyezni.

Minden Előfizetőnknek és Hirdetőnknek

IGAZ TESTVÉRI EGYÜTTÉRZÉSSEL BOLDOG UJÉVET KIVAN A

SZERKESZTŐSÉGE, KIADÓHIVATALA ÉS NYOMDAJA

Minden háziasszony tudja, hogy a MELEG ZABKÁSA a legtáplálóbb eledel öregnek, fiatalnak egyaránt

Robin Hood Rapid Oats

LEGJOBB, mert serpenyőben van szárítva

MAGYAROK

ALTAL TERMELT

I. oszt. Szamosháti dohányt rendelhet fontonként

50c.-ért

Minimális rendelés 5 font CANADA BARMELY RÉSZÉRE SZALLITUNK az összeg előzetes beküldése után. — CIM:

FRASER VALLEY TOBACCO GROWERS

4751 MAIN STREET

VANCOUVER, B.C.

HA MONTREALBA JÖN, FORDULJON

SANDOR M. BÉLA

HÁJÓJEGY, PÉNZKÜLDÉSI ÉS TUDAKOZÓ IRODAJAHOZ

MONTREAL, QUE.

1439 De Bullion St.

AMERIKAI DOLLÁRJAIT

Küldje velünk az Óhazába. Pénztátalások MAGYARORSZÁGBA AUSZTRIABA, CSEHSZLOVAKIABA, JUGOSLAVIABA ÉS RUMANIABA a következő MÉRSEKELT DIJSZABÁSSAL:

\$ Dollártól	postán \$0.90	Rádió 50 cent	Összesen \$1.40
\$ 15 dollártól	1.00	50	1.50
20	1.15	50	1.65
30	1.25	50	1.75
40	1.40	50	1.90
50	1.55	50	2.05
60	1.70	50	2.20
70	1.85	50	2.35
80	2.00	50	2.50
90	2.15	50	2.65
100	2.30	50	2.80
150	3.20	50	3.70
200	4.30	50	4.80
300	6.15	50	6.65
400	8.00	50	8.50

100 Pengé \$18.00 Postaköltség 45 cent. Rádió-kábel külsőn 50 cent.

HAZAMEGY AZ UJÉVBEN? A HAJÓJEGY ÁRA \$99.02

Ha ki akarja hozatni családját az Óhazából és nincs elegendő pénze, vásároljon hajójegyet HAVI RÉSZLETFIZETÉSREI megszerzésük rokonainak a bevándorlási engedélyt Bővebb felvilágosításért írjon vagy jöjjen személyesen

MITCHELL GORDON

STEAMSHIP & FOREIGN EXCHANGE 650 MAIN STREET WINNIPEG MANITOBA

MINDEN MAGYARNAK KÖTELESSGE A "GOD SAVE THE KING"-ET ÉS AZ "O CANADA"-AT EGYÜTT ÉNEKELNI AZ ANGOL KÖZÖSSÉGGEL. 1930 az 224 oldalas naptárunkban mindkettőnek a szövegét megtalálja, külön erre a célra készíthető képménypapírra nyomott betétlapon. Beküldje már az 80 centet.

Pályázati hirdetmény!

ZART AJANLATOKAT a Brandon, Man-i Public Building építésére vonatkozólag 1930 január 7-én 12 óráig fogad el...

Csakis az előírt íveken benyújtott pályázatokat fogad el a minisztérium.

A miniszter rendeletéből N. DESJARDINS államtitkár.

Department of Public Works, Ottawa, December 16, 1929.

KANADÁBAN ELŐ MAGYAROK FIGYELMÉBE! Alulírott régi bevándorlási német ügynök...

Max Drab hajójegy és bevándorlási ügynök A Hamburg-America Line...

EDMONTON, Alta 10259-101 St

HA ÉRZI, hogy fáj a hátgerince, és különös szurásokat érez...

Hoover Amerika elnöke nyíltan csatlakozik a békerevizióért küzdők táborához...

ÖN AZ UJ KOR ÚJ BETEGSÉGEINEK, AZ IDEG-GYÖNGESÉGEINEK ALDOZATA, amelyet csak a SATURNIN AZ ÉLETIAL

a világ leggyorsabb hatású és régen kipróbált Idegerősítő, szervezetet újra építő, vérképző és vértisztító orvossága gyógyít VISSZA A KÁROS HATASU UTANZATOKKAL

A Saturninból egy teljes készlet, 5 üveg ára \$5.00, egy üveg postán \$1.25

Kanadába utánvét nem lehet csomagot küldeni így a pénzt előre kell beküldeni az alanti címre: Csak a felvilágosítást kapható

VÖRÖS KERESZT PATIKA 3901 Buckeye Road, C. C. CLEVELAND, OHIO

UJÉVI NYILATKOZATOK A MAGYAR IGAZSÁG MELLETT

Rothermere Lord saját lapjában cikksorozatot indított az európai utja alatt szerzett tapasztalatairól és ciklében azt ajánlotta az angol kormánynak: adja vissza Németországnak volt afrikai birtokait...

MacDonald angol miniszterelnök: "Ismerem Magyarországot, jól ismerem mai helyzetét és ismerem a magyar ügyeket annyira, hogy helyeslem a trianoni szerződés egy némely részének megváltoztatását."

Bethlen István miniszterelnök a maga álláspontját a következőkben szegte le: "Hogy titkos választójog lesz, az nem kétséges."

A canterbury-i érsek alaposan megmondta a maga véleményét a londoni Szent Pál-templomban tartott szent beszédében...

Megmozdult a görög közvélemény is. Kosztás Athanasz, az athéni Imerisziosz Typosz-ban hosszabb cikket írt a magyarokról...

A Miyako és az Osaka Asahi című tokiói napilapok, amelyek 13bmillió példányszámban jelennek meg...

A POSTA KEZÉSBESITETTE MIKULÁS LEVELEIT Kanada főpostamestere a karácsony előtti napokban kiadott egyik rendeletében...

Meghalt Vágó Pál A magyar történelmi festészet egyik utolsó mestere és több világhírű népies festmény alkotója...

A WELAND, Ont Welland hírvédképzőköri 1929 dec 1 én tartott tisztújító közgyűlésén...

A Magyar Sport Klub vezetősége december 19-én ülést tartott amelyen jelen voltak Gyulai István elnök, Wagner Gusztáv alelnök...

A Magyarok a Wakawi Tuzoltóság vezetőségében A "Wakaw Recorder" hozánk be küldött legutóbbi számában...

50 CENTERT portómentesen megküldjük a KANADAI MAGYAR UJSÁG KÉPES NAPJÁRÁT, melyben minden kanadai magyar megtalálhatja a neki megfelelő olvasnivalót.

TÖLGYESSY MIHÁLY a szerzője a népis irodalom szép gyöngyének, "A Bujdosók vagy a Szivek harca" című érdekfeszítő regénynek.

NYERS BŐRÖKET VESZÜNK A KÖVETKEZŐ MAGAS ÁRAKON: Vörö róka \$60.00 Farkas \$61.00

S. FIRTKO 426 Penn Ave, PITTSBURGH, Penna. U.S. of America

DITTON ANTAL ezuttal értesíti Kanada magyarságát, a borbély és szabómestereket, hogy Winnipegben 61 Martha Streeten valódi óhazai MOKÓCZOROSMOHELYT nyitott és a legfinomabb munkákat jutányos áron vállalja, teljes garanciával.

Karácsonyfa-ünnepély Winnipegben

December 22-én vasárnap délután 4 órakor folyt le a magyar református egyház által a Nőszövetség közre működésével...

Winnipeg magyarsága tekintélyes számban jelent meg a szeretet meleg ünnepén s nagy lelki gyönyörűség volt látni az ártatlan gyermekcsereg boldog örömet, a várakozással kiplissze keretet adott a McDougall templom szép helyisége.

Ezután Csendes Imre tiszteletes méltatta a nap jelentőségét s az apróságokhoz intését követően szavai mély hatást keltek. Ezt követően ötvennél több gyerek járult a szószerzők mögött felállított gyönyörű díszített, ragyogó-csillogó karácsonyfához...

A WINNIPEGI MAGYAR SPORT KLUB HIREI A Magyar Sport Klub vezetősége december 19-én ülést tartott amelyen jelen voltak Gyulai István elnök...

A gyűlés során tárgyalásra került az évzáró gyűlés kérdése és a vezetőség úgy határozott hogy azt, tekintettel arra, hogy a hónap első szerdájára új napjára esik a tisztújító közgyűlést a Klub január 8-án 544 Main St. alatti helyiségében tartja meg.

A vezetőség ezután is felhívja a tagsági díjakkal hátralékban levő tagok figyelmét arra, hogy a hátralékait a gyűlés előtt rendezzék, hogy tagjaink jogukat a gyűlésen teljes mértékben élvezhessék.

Ugyanakkor felszólítást intéz a vezetőség minden olyan winniepei magyarrhoz, aki a közelgő szezonban akár ténylegesen akár pártolólag ki akarja venni részét a magyar sport fejlesztésében, hogy ragadják meg ezt az alkalmat, csatlakozzanak a Magyar Sport Klubhoz és az új év kezdetével vegyék ki részüket a Klub iránymutatásában.

A vezetőség kéri a tagokat, hogy tarták kötelességüknek a közgyűlésen való biztos megjelenést. A Klub utolsó havi gyűlésén a tagság elhatározta, hogy január 18-án Sport mulatságot rendez és rendezőkül Botkai Olivát, Csendes Imrét és Henter Sándort választották meg.

Az a hír forog sportkörökben, hogy a rendezőség a táncszámok között kabare számokat fog bekelezni és szereplésre fel fogják kérni Winnipeg legjobb magyar művészeit és műkedvelőit.

Amint értesülünk ez alkalommal fog először fellépni a winniepei magyar közönség előtt Börcsök Pál borbély mestere, aki nem régen költözött át Reginából Winnipegre, a hol élne volt az ottani magyar sportegyletnek és a Reginában rendezett nemzetiségi kiállítás magyar estjén magyar népviseletben magyar dalok előadásával lépett fel nagy sikerrel.

PLUMAS & GLADSTONE, MAN. Plumás és Gladstone vidékén lakó magyar és német katolikusok részére istentiszteletet tart a plumás templomban...

BOLDOG UJÉVET KIVÁN A WINNIPEGI MAGYARSÁGNAK az ALEXANDER CAFÉ tulajdonosa, Trinácz B. 218 ALEXANDER, AVE.

HOLLAND-AMERICA LINE ROTTERDAM - VEOLANDAM NEW AMSTERDAM és VEENDAM a Holland Amerikai Vonal közkezdett hajóit. Hajóindulást hetenként New Yorkból

Magyarországból Kanadába Közvetlen összeköttetés ROTTERDAM és HALIFAX között. Kínáló elhelyezés és ellátás...

50 CENTERT portómentesen megküldjük a KANADAI MAGYAR UJSÁG KÉPES NAPJÁRÁT, melyben minden kanadai magyar megtalálhatja a neki megfelelő olvasnivalót.

TÖLGYESSY MIHÁLY a szerzője a népis irodalom szép gyöngyének, "A Bujdosók vagy a Szivek harca" című érdekfeszítő regénynek.

NYERS BŐRÖKET VESZÜNK A KÖVETKEZŐ MAGAS ÁRAKON: Vörö róka \$60.00 Farkas \$61.00

S. FIRTKO 426 Penn Ave, PITTSBURGH, Penna. U.S. of America

PLUMAS & GLADSTONE, MAN. Plumás és Gladstone vidékén lakó magyar és német katolikusok részére istentiszteletet tart a plumás templomban...

BOLDOG UJÉVET KIVÁN A WINNIPEGI MAGYARSÁGNAK az ALEXANDER CAFÉ tulajdonosa, Trinácz B. 218 ALEXANDER, AVE.

HOLLAND-AMERICA LINE ROTTERDAM - VEOLANDAM NEW AMSTERDAM és VEENDAM a Holland Amerikai Vonal közkezdett hajóit.

Magyarországból Kanadába Közvetlen összeköttetés ROTTERDAM és HALIFAX között. Kínáló elhelyezés és ellátás...

50 CENTERT portómentesen megküldjük a KANADAI MAGYAR UJSÁG KÉPES NAPJÁRÁT, melyben minden kanadai magyar megtalálhatja a neki megfelelő olvasnivalót.

TÖLGYESSY MIHÁLY a szerzője a népis irodalom szép gyöngyének, "A Bujdosók vagy a Szivek harca" című érdekfeszítő regénynek.

NYERS BŐRÖKET VESZÜNK A KÖVETKEZŐ MAGAS ÁRAKON: Vörö róka \$60.00 Farkas \$61.00

S. FIRTKO 426 Penn Ave, PITTSBURGH, Penna. U.S. of America

DITTON ANTAL ezuttal értesíti Kanada magyarságát, a borbély és szabómestereket, hogy Winnipegben 61 Martha Streeten valódi óhazai MOKÓCZOROSMOHELYT nyitott és a legfinomabb munkákat jutányos áron vállalja, teljes garanciával.

NYERS BŐRÖKET VESZÜNK A KÖVETKEZŐ MAGAS ÁRAKON: Vörö róka \$60.00 Farkas \$61.00

S. FIRTKO 426 Penn Ave, PITTSBURGH, Penna. U.S. of America

DITTON ANTAL ezuttal értesíti Kanada magyarságát, a borbély és szabómestereket, hogy Winnipegben 61 Martha Streeten valódi óhazai MOKÓCZOROSMOHELYT nyitott és a legfinomabb munkákat jutányos áron vállalja, teljes garanciával.

NYERS BŐRÖKET VESZÜNK A KÖVETKEZŐ MAGAS ÁRAKON: Vörö róka \$60.00 Farkas \$61.00

S. FIRTKO 426 Penn Ave, PITTSBURGH, Penna. U.S. of America

DITTON ANTAL ezuttal értesíti Kanada magyarságát, a borbély és szabómestereket, hogy Winnipegben 61 Martha Streeten valódi óhazai MOKÓCZOROSMOHELYT nyitott és a legfinomabb munkákat jutányos áron vállalja, teljes garanciával.

NYERS BŐRÖKET VESZÜNK A KÖVETKEZŐ MAGAS ÁRAKON: Vörö róka \$60.00 Farkas \$61.00

Levelek a szerkesztőhöz

Az alábbiakban a Gőre cikk ügyében hozták beérkezett többször levél legjellegzetesebbjéit közöljük, azaz a megjegyzéseket, hogy ezzel le is zárjuk az ebből kifolyólag kifejtődött vitát. Amint vezető helyen kifejtettük, mindkét állásfoglalásban sok igazságot találtunk és arra a megállapításra jutottunk: hogy addig is, míg a Kanadai Magyar Ujság nagyobb terjedelemben való megjelenése esetén minden egyes olvasónkat kielégítő szempontokat érvényesíthetünk a lap szerkesztésénél a következők megoldásáig:

1. A Gőre cikket ezután is folytatjuk, de a legkisebb betűvel, sűrűre szedve, úgyhogy kevesebb helyet foglaljon el.
2. Ugyancsak sűrűre szedjük ezután az angol cikkeket is, nemkülönben a coupán helyi érdeklődésre szolgáló tudósításokat.
3. Az ebből kifolyólag nyert helyen állandó levelezési rovatot nyitunk a beérkezett általános érdeklődésre adandó válaszok közlésére.
4. Előfizetők tollából csak akkor közölhetünk költeményeket, ha azok olvasóink nagyobb tömegének érdeklődésére számíthatnak. Versek helyett inkább érdekes tudósítások beküldésére kérjük lapunk barátait.
5. Habár a lapra vonatkozó leveleket ezután helyszűke miatt csak ki vételes esetekben közölhetjük, ezen- nől felkérünk mindenkit, hogy hozzájárulással és pártfogásával legyen segítségünkre a lap nagygyűlési munkájában és elterjesztésében. Az ezután beérkező leveleknek ezután is a lehetőleg szűkített gúnyosabb érdeklődésre szánt helyet kell foglalni.

A Gőre Gábor bíróról szóló elbeszélés nem Kanadába való. Jó volt Magyarországon 30 évvel ezelőtt amikor még egy közbizonyos egy vicces lap járt és itt is jó annak aki még most bontakozik ki. De már az új nemzedéknek nem való mert arról itél meg szüleinek szülőházát. Helyesebben helyette Magyarország évszázados történetét sorrendbe, ami az ifjabb nemzedéknek is hasznos lesz.

Paczay János, Paddockwood, Sask.

Gárdonyi írásának és az ő általa teremtett magyar tipusoknak, ha karikatúrák is, elsősorban van helyük egy magyar lapban. Gárdonyi nem a Nyugaton, nem a Broadway-n alkotja meg a leg-érdekesebb magyar alakjait, hanem a rónák között, a déli tájakon, a hamisítatlan magyar népelekkel. Gárdonyi emlékének megsértése volna, ha írást egy olyan magyar lapból, mely elsősorban a magyar falvak szülőföldjének íróját, mellőve volna, helyet adva egy csekélyebb fajtaúru brománsnak vagy valamilyen tudományos érdeklődő műnek, ami ugyan elég helyet kaphat a lap többi oldalain.

Chapkovich István a Torontói Magyar Katolikus Kőr titkára.

En is azokat a magyarokat pár tolam, akik a Gőre Gábor kalandokat továbbra is olvasni akarják.

Gregus Mihály, Niskie Lake, Ont.

Errefelé mindenki csak azon van, hogy továbbra is szerepeljen Gőre bíróról és éppen azért csak szerkesztők ki ezután is a bírót.

Gedeon Márta, Eyre Sask.

A Gőre Gábor cikkének elmaradása igen sajnálom és szeretném, hogy a népszerű bíróról újabb feltámadna.

Nagy István, Menisino, Sask.

A Gőre cikkekért nem értődhetik meg egyetlen magyar sem. A kinek pedig nem tetszik a bíróról kalandjai, fordítson odébb egy lappal. Ezek után felkérem a szerkesztőket, hogy a népszerű bíróról szóló cikkek rovatot, legyenek szívesek közölni ez után is.

Nepos Vince és társai Unity, Sask.

En is osztom Szőke István honfitársam véleményét a Gőre Gábor cikksorozatát illetően. Tudom hogy a szerkesztőség még többet akar adni a Kanadai Magyar Ujság olvasóinak egy tartalommal, mint terjedelemben, hogy ez a lap megfeleljen a kanadai magyarság igényeinek. Ehez nekünk olvasóknak is hozzá kell járulnunk azaz, hogy pontosan előfizessünk a lapra, mert ami csak terjedelemben, hogy ezzel csak elősegítjük a saját magunk érdekeit.

Daku Sándor Kipling, Sask.

Alulírott magyarok a Kanadai Magyar Ujság előfizetői és barátai egyaránt vagyunk Barci Lajos honfitársunkkal, tehát kérjük továbbra is a Gőre meg a Durbint sőt! A mi korunk olvasatunk, elfelejtjük minden bánatunkat.

Nagy Sándor, Novelli János, Olesza István Horváth József Horváth

... Szőke István honfitársunk állásfoglalása a Gőre Gábor cikkek megjelenése ellen. Motivumai oly nemesek a oly finom magyar lelkülettel áthatottak, hogy azokat megcáfolni a karnál, egyenlő volna a jó izlés megtagadásával. A Gőre Gábor-féle cikkek néve mégis az a nézetem, hogy nem tartom ránt magyarokra lealázóknak, sem pedig a tiszta demokrátiás érzése néve sértőnek.

id Harwich Ernő Edmonton Alta.

Bár a munkásság megbecsülését iránzó cikkekre is nagy szükség van, — mert mi mindnyájan azok vagyunk — azért önk, akik sok nehéz helyzetből megtalálták a kiutat: találjanak egy kis helyet a mi kedves Gőre bírónak ha mindjárt kisebb betűvel is. Hivatkozom más nemzetek nagy lapjaiban naponta megjelenő Gőre-hasonló figurákra és hígy jék el önk, hogy más felfogásból kelene azoknak egy párva valóval elszívni, akik nem akarják Gőre Gábert megtűrni egyéb gondtörő olvasnivalóknál közt.

Lukács Lajos Edmonton Alta.

Míg sok olyan honfitárs kerül aki nagyon is érdekesnek találja Gőre bíróról dolgait — nem egy emberrel találkozom, aki kijelentette, hogy mindenképpen meg volna elégedve a Kanadai Magyar Ujsággal, csak a Gőre cikkek kifogásolja.

Porácsak János, Southey, Sask.

Nagy elismeréssel adózunk Szőke Istvánnak, amiért elsőnek fejtette ki, hogy mennyire célszerűbb volna a Gőre helyett értékesebb cikkeket közölni, amelyre bízható lehetne a magyar ...

Koy Pál Punnichy, Sask.

Magammal együtt 52 telepes nevemben állunk a bevándorló Gőre Gábor védelmére és ha kell a tárgyaláson is megjelenünk a saját költségen. Reméljük, hogy a többség velem tart és így mi ezután is élvezhetjük a Gőre cikkeit a Kanadai Magyar Ujságban, amely a társad-

egyik-másik atyáknál, mint pl. Gőre, de nem látna olyan szomorúnak a jelent s jobban bírna a jövőben ha egyik vagy másik öregkanadás korai viszonzásigát el olvasná ...

Fias Vince, Prudhomme, Sask.

Gőre bíróról legalább egyszer lehetne mosolyt csal ajkunkra írva magányunkban mert hát kicsoda is tudnák nevetni, aki immár idestova 3 éve vagyok állandóan egy angol farmon. Magyar embert jó ha esztendő be egyszer látok, pedig én felvidéki szlovák vagyok, de a Kanadai Magyar Ujsággal én is eszt mondom: I am not Czechoslovakian, Rumanian or Jugoslavian! En bátran merem mondani, hogy "I am Hungarian: én magyar vagyok, az is maradok hiába szaktított el Trianon szép Magyarországot! Főlkérem tehát a szerkesztőségnek hogy Gőre bíróról legyen jelen minden számban ezután is úgy, mint eddig volt!

Boldog karácsonyi és újévi ünnepeket kívánok minden kanadai magyar testvéremnek.

Kelény István, Evesham, Sask.

En már hónapok óta vártam, hogy valaki csak felszólal a Gőre Gábor ügyében, hogy majd csak eloszlik ez a szegényfolt is. Hisz tréfának jó minden, de az már vétek hogy a magyar magára hárítja a sarat mikor úgy is eléggé gyalázzák, tiporják mások. Mért nem írnak ilyen ponyvaregényt a csehekről, románokról szerbekről miért éppen a magyar emberről? Hisz én is falun születtem így én nem emlékszem rá, de már ilyen cikkeket nem lehet méltányolni egy ilyen nagyhivatású újságba, amely a kanadai magyarok kulturáját és ösztentartását elősegíti, valamely honfitársam még azt merne írni, hogy Gőre nékül nem is élhet meg, hát én hajlandó vagyok neki a megélhetést megküldeni ... és inkább kiállok a huszonötöt mintsem Gőre pártlak sorába beálljak ...

Csanig Antal, Pinewood, Ont.

Szintén azok közé tartozom, akik nem kedvelik a Gőre cikket s így nem tartom szükségesnek a közlését.

Kupecsek István, Calgary, Alta.

Sokan nem szeretik a gyilkosságokat olvasni az újságban, de még eddig egyetlen ismerősem sem akadt, aki a Gőre cikket elmaradásáért nem lett volna bosszus, amiért egyesek kedvéért megfosztották őket ettől az ártatlan mulatságtól ...

Burtibáznó, Toronto Ont.

Igazan az Szőke Istvánnak, viszont az is igaz, hogy sokan azt nézik először az újságban, hogy mit mond a Gőre. A magam részéről csak kétszer olvastam még el a Gőre-t, amióta megkezdtek a közlését, de nem találtam helyesnek.

Binder András, St. Hubert, Sask.

Nagy megdöbbenéssel olvastam a Gőre elűrlését, ami igazán nincs rendjén, s mint a lap bázisát barátja, kérem jelentessék meg melébb ...

Boros Ferenc, Zelma, Sask.

A Gőre közlése helyett inkább a közérdeklő kérdések kérdésekre felelne az újság a lap hasábjain s ezáltal sok esetben nagy segítségére lenne honfitársainknak ...

Horváth Ernő, Kleefeld, Man.

Itt mindenki azt szeretné, ha továbbra is megjelenne a Gőre vicces tárcája, amelyen jól mulatnak a farmerek ...

Sparing Károly, Kerrobert Sask.

Sajnálom, ha a Gőre kimaradna az újságból, nagyon szeretném te-

A Kanadai Magyar Ujság angol leckéi

58 LECKE

Who is it?
Go and see, who it is,
Go and open the door.
It is Mr. Szabó.
What a pleasant surprise!
It is a long time, since I had the honor to see you,
Pray take a sit.
Please to sit down.
With your permission.
Bring a chair to the gentleman.
I am very glad to see you.

Hu is it?
Gó end szí, hú it iz.
Gó end ópen di dór.
It iz misztör Szabó.
Vát e plez'nt szurpráiz!
It iz e lang tájm, szinsz áj hed di ánrú tu szí jó.
Pré ték e szít.
Plisz tu szít dáum.
Vith júr pörmis'n.
Bring e cse-r tu di dzsentl'men.
Áj em veri gled tu szí jó.

You are very kind to come and see us.
How is your family, dear Mr. Szabó?
How are they all at home?
Thank you they all are well.
I wish they were with you here.

Jú ár veri kájd tu kam end szí asz.
Háu iz júr femili, dir misztör Szabó?
Háu ár dé a-l et hóm?
Thank ju, dé a-l ár well.
Aj vis dé vör vith ju hir.

VISSZA OHAJT UTAZNI AZ ÓHAZÁBA KARÁCSONYRA

Ha kellemesen óhajtja ezen utját megtenni, kérjen felvilágosítást irodánktól s mi gondoskodunk arról, hogy kényelmesen utazzék OKTÓBERBEN, NOVEMBERBEN ÉS DECEMBERBEN, SZEMÉLYES VEZETÉS MELLETT INDULNAK CSOPORTJAINK az általunk képviselt legnagyobb társaságok győnyörű hajóin!

Erdeklődjék már most a biztosítsa helyét.

UTLEVÉL-ÜGYÉT MI DITALANUL RENDEZZUK S GONDOSKODUNK -VISZSZATÉRESI ENGEDÉLYÉ RÖL

KÉPVISELETRINK: Cunard Line White Star Line Hamburg America Line North German Lloyd

CSALÁDJANAK, ROKONAINAK KIHÖZATALAT BIZZAL IRODÁNKRA mi azt gyorsan és pontosan intézzük el. Hajójegyének bevásárlásánál segítségére vagyunk.

PRÓBALJA KI PÉNZKÜLDÉSÜNKET — KÉRJEN PÉNZKÜLDÉSI LAPOT! Cimünk: Dr. JÁNOSSY & CO. 543 Queen St. W. Toronto, Ont.

WINDSOR, Ont.

A magyarság szíves tudomására hozom, hogy a Windsor és Környéke Magyar Egylet e hó 15-én tartotta meg rendez évi tisztújító gyűlését, amelyen a következőket választották a tisztikarba az 1930-as évre: Elnök: Vargyas Márton, alelnök: Járdánházi Rafael, titkár: Dancs György, Jegyző Szabó Péter, pénztárnok: Havran József ellenőrök: Kralik Gusztáv és Kemény Dániel, beteglátogatók: Kovács István, számvizsgálók: Veres Miklós, Varga János és id. Vad István, ajtóőrök: Dapsi Pál és Stari György, zászlótartók: Daróczy Pál és Kosma Mihály. A Vigalmi bizottságba a következőket választották: Kemény Dániel, Magyar Márton Dancs György Nagy Sándor, Kovács István, Agocsa József, Havran József Veres Miklós Kosma Mihály, és Friedmann Jenő. Vigalmi bizottsági elnöke egyhangúlag Magyar Márton lett.

Felkérem a magyarságot, hogy minden az egyletnek szánt írásbeli közleményt, levelet, avagy értesítést a titkár címére küldeni sziveskedjenek (941 Parent Ave.) A Windsor és Környéke Magyar Egylet nevében

DANCS GYÖRGY titkár.

MEGMUTATTA MÁR LAPUNK ANGOL CIKKEIT ES WATSON KIRKCONNELL VERSFORDITASAIT ANGOL BARATAINK?

AZ EMBERI TEST KAZANJA

a gyomor. Ha a kázan megtelik tisztálansággal, ha a kázan csövel, a beiek megtelnek salakkal, akkor az emberi test gépezete hibásan működik és beáll a betegség, a baj.

PURGARET

gyomor és vértisztító cukorka, az emberi test kázanjának, a gyomornak és a beleknek legmagyszerűbb tisztító eszköze. Kivisz a szervezetből minden salakot, minden mérges anyagot és a nagytakarítás nyomán frissen kering a vér, felélednek a vérszettek és frissé, erőssé, ellenállóvá válik a szervezet.

Ne turlje meg a salakot,

tisztítsa meg a szervezetét. Es erre ne használjon mást, csak az egyedüli valódi Dr. Bolgár-féle PURGARET gyomor és vértisztító cukorkát, amelyet postán bérmentve egy nagy dobozzal egy dollárért, ha nagy dobozzal öt dollárért küld a feltaláló. Kanadába utavét nem lehet csomagot küldeni, így a pénz előre kell beküldeni az alant címre:

VÖRÖS KERESZT PATIKA

8901 Buckeye Road, C. C. Cleveland, Ohio.

EGYLETEK - EGYHÁZAK

FELHÍVÁS

Felkérem az alant felsoroltakat, hogy saját érdekében a jelenlegi címüket az alulírott fő konzulátussal mielőbb közöljék:

Lőrinc Bálint Montreal, Belom István Montreal, Dankó János, Ónod, Montreal, Varga Lajos Körömend Montreal Nagy Ferenc Tiszardó, Montreal, Király József Klavárdó, Welland, Nagy György Kaposvár Montreal, Schillinger István, Devescer Montreal, Janko János Montreal, Szemán János Szendrőrádon, Welland, Németh Béla Tyukod, Windsor Bischof József Felsőszentiván Toronto, Iszák Simon Kópányzántó Windsor, Németh Imre, Klekörös Mór, Jager József Tócsok Toronto, Dublinski György és neje Balkányi Klavárdó, Welland, Klekörös Mór, Mayer József Sásd, Windsor, Torday József Klavárdó, Arrida, Tóth István Szekszárd St. Catharines Tóth Imre és neje Nagy-könyi Windsor, Nagy István és neje Nyomár Oshawa, Kaposci Lőrinc Porva Toronto, Balog Gusztáv Tar Montreal, Zsuppán Lipót és neje Pápa, Vig János Verpelét, Hamilton Welland. Magyar János és neje Csengerujfalvi Port Colborne, Takács György Ertény St. Catharines, Danyi Mihály Füzéradvány Toronto, Ujvári István Montreal, Pozner Imre Klavárdó Montreal Perger József Boda Montreal, Petz János Igal, Hamilton, Janko János Montreal.

50-2
Montreal m.kir. főkonzulátus
909 Castle Bldg.
Montreal, Que.

Sokkal több MAGIC BAKING POWDER használnak Kanada gazdasszonyai, mint minden más gyártmányt összesen KANADAI GYÁRTMÁNY E.W. GILLET CO. LTD. TORONTO, CAN.

RAYMOND, ALTA.

A Raymondi Magyar Egylet, saját helyiségében vacsorával egybekötött nagy szilveszteri BÁLT rendez, melyre minden Raymond környékén lakó igaz magyart szívesen lát a rendezőség. Kezdete este 8 óraker. A zenét Berkes József bandája fogja szolgáltatni.

LEGYÜNK OTT MINDNYAJAN!

KARÁCSONYI AJÁNDÉKUL

is nagyon alkalmas magyar ima könyvek, ugymint Orgonahangok, Lelki Manna, Örökimádás, Kis Szent Teréz, Pádusi Szent Antal, Stampay énekeskönyv, Zsakovszky énekeskönyv (vászón és csontkötésben) továbbá szobrok, különböző nagyságban és rózsafüzérek, kaphatók a stockholmi Szocialis Testvérek-nél.

Sisters of Social Service BOX: 88. STOCKHOLM, Sask.

MAGYAR FERENCES MISSIÓSÁZ

337 Hellems Ave Welland, Ont.
A következő kegytárgyak és imafüzetek kaphatók.
A Szepőtelen Fogantatás érme 3 cent
Skapuláré érem 3
Kis Szent Teréz Imakönyv 30
Ima-klencsed Szt. József tisztele tére 15
Ima-klencsed Kis Szt. Teréz 5
Tiszteletkérdő 5
Jézus Szíve klencsed 5
Skapuláré füzet 5
Jézus Szíve kép 3
Újszövetségi Szentírás kemény-táblás kötésben 50
Különböző kivitelű rózsafüzérek is kaphatók, illetve megrendelhetők. Ezeknek ára minőség szerint: 15, 20, 25, 30, 50, 60 cent és 1 dollár. Vidéki rendeléseknél a postaköltség is hozzászámítandó.

FELKERJÜK MINDAZOKAT, akik a Kanadai Magyar Ujsággal bármilyen szempontból nincsenek a legteljesebb mértékben megelégedve, vagy arról bennünk ösztönöz bizalommal értekezni szíveskedjenek. Hadd legyen a Kanadai Magyar Ujság olyan, amilyennek azt Kanada magyarsága szeretné!

MAGYAR FA ÉS SZÉNKERESKEDÉS

nyit meg Winnipegben, ahol mindennemű tűzelőanyagkereskedést be-szeresethet. Különböző felhívjuk vásárlónk figyelmét jutányos árunkra

POPLAR (Nyárfa) \$3.75
PINE (Lucfenyő) \$7.25
TAMARAC (Vörösfenyő) \$8.75

KARÁCSONYFAK minden nagyságban jutányos áron kaphatók Szíves pártfogást kér

KRECSY BELA
az INLAND FUEL CO. tulajdonosa
Corner Princess & Alexander Ave. — Telefon: 29 078

MINDEN AMERIKAI MAGYAR TUDJA

HOGY MEGTAKARITOTT PÉNZÉT NÁLUNK KELL ELHELYEZNI KAMATOZÓ BÉTÉRE MERT mi 4% kamatot fizetünk, MERT mi a kamatot negyedévenként írjuk a tőkéhoz, MERT állami bank vagyunk és MERT bankunk vezetősége közel 30 esztendője szolgálja az amerikai magyarságot.

The Harbor State Bank
EMIL KISS, President
FOURTH AVE.—9th STREET NEW YORK
"AZ AMERIKAI MAGYARSÁG ÁLLAMI BANKJA"

HAJOJEGYEK BEVANDORLÓK RÉSZÉRE

VEGYE MEG A HAJÓJEGYET ROKONAI RÉSZÉRE MAR MOST, MERT IGY A BEUTAZÁS SOKKAL GYORSABBAN MŰKÖDIK.

Társaságunk itteni és európai képviselői minden tekintetben az utazók segítségére lesznek. Kézzelvezető hajójáratok Hamburgból — Halifaxba. VILÁGHIRO KONYHA ÉS KISZOLGÁLABSI

Harmadosztályú jegy ára HAMBURG BÓL HALIFAXIG \$115

PÉNZKÜLDÉSI RENDSZERŰNK ÖLCSŐ, GYORS ÉS BIZTOS. — BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁSÉRT FORDULJON A HELYI ÜGYNÖKHÖZ VAGY E CIMRE:

HAMBURG-AMERICAN LINE
234 MAIN STREET, WINNIPEG

FORDULJON TELJES BIZALOMMAL HOZZANK UTLEVELEK, HAJÓJEGYEK, BEUTAZÁSI ENGEDELYEK KÖZJEGYZŐI MEGHATALMAZÁSOK ÖVESEN IRODÁNKA minden ügyes-bajos dolgaiban gyorsan és pontosan eljár és lakikameretes elintézésről biztosítja.

H. SCHUMACHER, kir. közjegyző
E. WOLLNER, a magyar osztály vezetője.
1607 Eleventh Ave. REGINA, SASK.

IRJON MAGYARUL: British Columbia Colonization Board

715 BOWER BUILDING; Granville Street VANCOUVER B. C.

Letelepülés, állami földek, bérletek, családjának kihozatala, hajójegy, pénzküldés, jogi és orvosi tanács

A KANADAI MAGYAR UJSÁG vancouveri képviselője előfizetéseket és hirdetéseket felvesz!

FIGYELEM! BIZTOS JÖVŐ!

The Colonist's Service Association Limited

CALGARY, 812 1. Street East, Alberta.
Nyugatkanada legkiterjedtebb MAGYAR teleptető és pénzküldő vállalkozás INGENYES MUNKAKÖZVETTESÉ.

25 dollár lefizetés mellett bárkinek adok 100 acre kitért búsztartóterületet Alberta legjobb vidékén. Az első négy évben semmiféle más fizetni való nincs. Földek ára akárcsak 6-10 dollár. Eleveztörök lekolák, templom, üzletek, vasut a közelben. Eddig 250 megtelepedett magyar család bizonyítja a földek jószágát.

Calgarytól keletre száz mérföldre kitért búsztartóterülettel el-látva adok bárkinek 100 acre kitért búsztartóterülettel 30-50 dollár vételáron. Lefizetés a vételár 7%-a. A hátramaradé- gyan kedvező feltételekkel fizetendő. Bárkinek, aki ezen földekből vé- geseleg kivánságára háziállatára egyszeres dollár összegűt és feladot- tok, bevetek a teljeseen elkészített 50 acre földeket későbbi visszafizetésére. Bővebb felvilágosításért forduljon az Irodához.

PÉNZKÜLDÉS, BEUTAZÁSI PAPIROK BESZERZÉSE, ÜGYVEDI ÉS KÖZJEGYZŐI SZOLGÁLAT

WINNIPEGI REFORMATUS EGYHÁZ

Istentisztelet minden vasárnap délelőtt 11 óraker és este 7 óraker a Main St.-en a Selkirk Ave val szemben levő MacDougall Memorial templomban.
Preszbiteri gyűlés minden hó első pénteken.
Vasárnapi iskola minden vasárnap délután 2-4 óra 4-ig.
Lelkész: Csontos Imre 151 Kennedy St. Phone: 22 518
Gondnok: Péter András
Pénztárnok: Nemes Gusztáv
Jegyző: Kovács Mihály.
Preszbiter: Just László, Miklós József, és Molnár Gyula.

KATHOLIKUS MAGYAR ISTENTISZTELET

tartunk magyar szent beszéddel minden vasárnap 1/2-11-kor a Szent Ferencről misébe nő- vérek nagytermében (Jarvis utca 137), melyre minden katho- likus magyar hívőt szeretettel meghív: SOOS ISTVÁN plébános

LETHBRIDGEI ELSŐ MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET

Alakult 1901 október 6-án.
A Lethbridgeli Első Magyar Betegsegelyző Egylet ezennel fel- hívja mindazon tagtársait, kik a Lethbridgeli Első Magyar Beteg segélyző Egyletnek tagjai, hogy mindenegyes tag, bárhol tartó- kodják is, szíveskedjék örökösét megnevezni és annak címét hoz- zánk beküldeni.

Egyletünk ezenkívül felhívja mindazon honfitársak figye- lmét, akik még eddig nem tagjai egyletünknek, hogy ez időszak- ban kedvezményes beállításban részesülnek három hónapig és- pedig: szeptember, október és novemberben az új pártoló tag- ok a beállításuk orvosi bizon- yítvány szükséges, melynek költségeit a beálló tag fizeti — Minden levelezés az egylet tit- kárának küldendő a következő címesre:

BAK FERENC,
1046 — 7 at.
LETHBRIDGE, ALTA

EDMONTONI BETEGSEGELYZŐ EGYLET

EDMONTON, ALTA. — Az első ma- gyar egylet Edmontonban.
ALAKULT 1926-BAN.
Havi gyűléseket tartja minden hó UTOLSÓ vasárnapján két óra l kezdettel.
Belépő díj: \$3.50, orvosi vizs- gálat díja 2 dollár, tagsági díj havonta: \$1.50, melynek el- lenében az egylet betegség vagy baleset esetén nyolc dollár és 75 centet fizet hetenként. Halál esetén temetési költség 75 dollár maradtok részére tagonként egy dollár.
Az egylet tagjai iránnyítják, lépjen be ön is és érezze a barátság és testvériség igaz ívét. Az egylet könyvtára díjtalanul áll a tagság rendelkezésére.
Az egylet jelszava: „Le a kalappal, az oly magyar előtt, aki hű tagja egy magyar egyletnek Kanadában.”
Megkeresések az elnök címére küldendők: 10514 — 98 Street Edmonton, ALTA.
LUKÁCS LAJOS elnök.

A KELETKANADAI MAGYAR AG. HITV, EVANGÉLIKUS EGYHÁZAK ISTENTISZTELETI SZORRENDEJE:

WINDSORON: Istentisztelet min- den vasárnap délután 2 óraker a Trinity Lutheran Church angol e- vangélikus templomban. (Parent Ave. és Giles Bld. sarkok).
TORONTÓBAN: Istentisztelet minden hó utolsó vasárnapján, reg- gel fél 10 óraker a First Lutheran Church angol evangélikus templom- ban (Bond St. 116, Dundas St. E. sarkánál).
WELLANDON: Istentisztelet minden hó utolsó vasárnapján dé- lután 4 óraker a St. Matthew's Lu- theran Church angol evangélikus templomban. (Griffith Street sa- rok).
MONTREALBAN: Istentisztelet- egyelőre csak minden nagybó ün- nep előtti vasárnapon az Ev. Lu- theran Church of the Redeemer an- goli evangélikus templomban (Clar- ke Ave. és St. Catherine Street West sarkánál, Westmount).
Utazó evangélikus lelkész:
PAPP JÁNOS LÁSZLÓ
1172 Elmsere Ave. Windsor, Ont.

ELSŐ REGINAI KATOLIKUS TEMETKEZÉSI EGYLET

Alakult 1927 V. hó 5-én.
Az egylet gyűléseit minden hó első vasárnapján délután fél 3 óra l kezdettel tartja.
A tagok létszáma: 67
Belépési díj minden 15 éven fe- lülre 25 és fértő után \$1.00 és \$1.00 tartalmú az elhalálozás segély kifizetésére. Az egylet minden halá- lomért annyi dollár fizet, ahány tag volt az elhalálozás hónapjában. Ez esetben minden tag köteles a dollárját befizetni az elhalálozott részére az egylet pénztárába.
Minden tag köteles címváltosá- sát az egylet jegyzőjével tudatni. Minden egyletet érdeklő levelezés az egylet jegyző címére küldendő.
Tagfelvétel minden vasárnap 3 órától 5 óráig az egylet sajtó termé- ben.

As egylet vezetősége: Elnök Id. Pirásk Imre, alelnök Óróds Dezso, pénztárnok Barabás László, jegyző titkár Kránitz Ferenc, elnökök: Gerencsér József, Siffel Ervin, Ki- nyiska István, Barth Imre, póttá- gok: Vilhécsek Antal és Molnár Má- tyás.
Az egylet tudományos könyvtá- ra minden vasárnap a tagok ren- delkezésére áll.
Minden, az egyletet érdeklő leve- lezés erre a címre küldendő: KRÁNITZ FERENC, titkár-jegyző 1607 11th Ave. Regina, Sask

A WINNIPEGI SZENT ISTVÁN KIRÁLY R. KATH. MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET

Alakult 1907-ben. Saját háza Win- nipeg, Elmwood. 965 Main Ave. Az egyletnek célja tagjainak be- tegség és halálosági segélyezés, a vallási élet ápolása. — Magyar könyvtár. Az egylet tagjainak min- den vasárnap és ünnepnap a hely- ség rendelkezésére áll. Heti \$5.00 betegsegély és \$40.00 temetkezési segély. Belépődíj \$2.00, havi tagdíj 50 cent. Könyvtáras minden hó 3-ik vasárnapján. — Vidéki egylet- re csak pártoló tagokat vesz fel. Min- den érdeklődés az egylet titkárához címzendő: Schwartz Ferenc 154. Jarvis Ave. WINNIPEG, Man.
Egyleti orvos: Dr. H. OEKLEERS, cím: 618 Mountain Ave. Ph.: 55993 Lakáson rendelés este 7 után. Lak.

A RAYMONDI ELSŐ MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET.

Alakult: 1927 aug. 1-én.
Tagjainak száma: 90
Az egylet gyűléseit minden hó második vasárnapján tartja, saját helyiségében. Belépési díj \$1.00. Havi díj 50 cent. Orvosi- lag igazolt betegség esetén heti \$4.00. Halál esetén: \$50.00 te- metési és minden tag után \$1.00 fizet az egylet. Tagok felvételé- re a havi gyűléseken minden hó második vasárnapján d. u. 3-6- óraker. Kérjük a tagokat, hogy a gyűléseken pontosan jelen- nek meg. A raymondokat fel- veszők két tag ajánlásával orvosi bizonnyítvány nélkül. Vidé- kietek csak orvosi bizonnyítvány ayal. Egyletünknek tagja lehet 16 évtől 60 évig minden magyar honfitárs. Raymond és környé- ki honfitársak lépjenek be egy lettkébe, hisz mindenkit érhet baleset. Az egylet jelszava: Ősz szertartásban az erő! Az egylet vezetősége felkéri a tagokat, hogy hátrálékaikat rendezzék, különben kénytelenek leszünk törölni őket a tagok sorából.
Az egyletet érdeklő min- den levelezés a titkár címére küldendő CSABAY JÓZSEF BOX: 280 Raymond, ALTA.

A BRANTFORDI MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET

Ujjonnan átdolgozott alapsabá- lynak több pontját a köve- zők:
Belépési korhatár: 45 év.
Belépési díj: 3 dollár, havi tag- sági díj: 1 dollár. Betegsegély baleset alkalmával azonnali esedékre, egyéb betegségeknél pe- dig 1 hónap múlva. A betegse- gély összege egy hétre 9 dollár, legkevesebb 6 munkanapi beteg- ség után. Halálosági járuléka 100 dollár.
Az egylet jelenlegi vagyona: 2500 dollár.
Bővebb felvilágosítás az egylet titkár: G. Kirchlechner 118 Albion St. Brantford, Ont. szolgá.
Egyletünk első osztálya Ha- milton, Ont. Gyűléseket tartja minden hó harmadik vasárnap- ján d. u. 3 óraker James St. North 177 alatti Hallban. Bő- vebb felvilágosítás az osztály titkára Németh József, 55 Hess St. North. Hamilton, Ont.
St. Catharines-i (Ont.) meg- hívottunk J. Kirchlechner 17. Weloe St.
Galt, Ont. meghívottunk He- dély István 148 Beverley St.
Guelph-i (Ont.) meghívot- tunk: Bóta Imre, 160 Elisabeth St., Guelph, Ont.

MEGMUTATTA MÁR LAPUNK ANGLÓ CIKKEIT ÉS WATSON KIRKCONNELL VERFORDÍTASAIT ANGLÓ BARATAINK!

Elődrangu fényképezési műtermünk a legmo- dernebb felszereléssel várja Önt, hogy arca- pót megörökíts. Ungancok készítenk esküvői családi és egyleti csoportképeket jutányos áron gyönyörű kivitelben.

THE STAR PHOTO STUDIO
490 Main Street. WINNIPEG, MANITOBA.

ORVOSOK

Dr. BIRÓ KAROLY
Sebész és belgyógyász
a budapesti Gr. Apponyi
Poliklinika v. tanársegédje
RENDELŐJÉT
MEGNYITÓTTA
SASKATOONBAN
123-20th Street West
Telefon: 2724

Dr. H. HERSHFIELD
orvos és sebész
Ultraviola és Röntgensugár-kezelés
575 Main St és Alexander Ave sarok
WINNIPEG, Man.
Hendel telefon: 26 000
Lakás telefon: 51 192
MAGYARUL BESZÉLONKI

Dr. J.E. WILKINSON
a magyarok fogorvosa
520 Telger Building
A 15-centes Store felett
EDMONTON, ALTA.

A MAGYAROK
FOGORVOSA
SASKATOONBAN
Dr. A. SINGER
123-20th STREET WEST
TELEFON:
RENDELŐ 3011 LAKAS: 4399

Dr. M. LEVINE
orvos és sebész ezuttal tudatja magyar betegeivel, hogy
rendelőjét Quellerle uccra 715 szám alá helyezte át.
Telefon: Burn 8601. WINDSOR, ONT.

HA HAJÓJEGYET akar vásárolni,
vagy PÉNZT akar küldeni hozzá-
tartozóinak forduljon bizalommal
SIPOS GYÖRGY
irodájához,
Melville, Sask.

Dr. P. H. McNULTY M. D. C.M.
Röntgen specialista, sebész
és nőgyógyász
rendelő: 300 Power Bldg.
LAKÁS 135 Harrow Street
WINNIPEG, MAN.
Telefon: 89,618. Telefon 43,909

HA BETEG
az orvoshoz menjen legelőször
A RECEPTELL JÖJJÖN
Kelly Drug Co. Ltd. gyógyszer-
tárba, ahol azonnal és lelki-
merészen ki lesz szolgálva.
KELLY DRUG CO. Ltd
1794 Hamilton Str.
REGINA, Sask.
Telefon: 4032.
Iráth magyarul is.

Ha bármilyen orvosra van
szüksége, küldje rendelését
vagy jöjjön személyesen Kan-
ada egyetlen magyar gyógyszer-
tárba.
MASSIO'S DRUGSTORE
1609-11th Ave. REGINA, Sask.

A DONGÓ
az egyedüli magyar vicclap egész
Amerikában. Huszonhét év óta
KEMÉNY GYÖRGY szerkeszti a
DONGÓT.
Előfizetés egy évre 3 dollár, fél-
évre 1 dollár 50 cent, 4 hónapra pe-
dig egy dollár.
Aki egy évre előfizet a Dongóra és
mellékel még 75 centet, az meg-
kapja Kemény György híres köny-
vét, a „VAS ANDRÁS“-t, melynek
rendes ára 2 dollár.
A DONGÓ CIME:
1080-25th. Street, Detroit, Mich.

HA HAJÓJEGYET akar vásárolni
vagy PÉNZT akar küldeni hozzá-
tartozóinak forduljon bizalommal
SHOMODY JÓZSEF
irodájához;
P.O. BOX: 5.
Spiritwood, Sask.

AKTAR IRODA
ALSIPS SZÉN
GYORS Szállítás
Tonnánként:
Saunders Creek (Lump) \$14.75
Saunders Creek (Bighorn
Mine) Egg \$14.00
Foothills (Lump) \$13.75
Western Gem (Lump) \$13.00
Koppers Coke (Stove Nut
Sizes) \$15.50
Dominion Briquettes \$14.00
A fenti fűtőanyagok bármelyikét
ajánljuk
LUMBER CO., LTD.
ALSIP BRICK, TILE AND
Tribune Bldg. WINNIPEG, Man

Ha pénzt akar küldeni a
világ bármely részébe,
vegyen
Canadian National
Money Ordert
Express
Pénze biztonságáért
tökéletes jótállást vállalunk

HA JÓ KOLBASZT AKAR
ENNI KERESSE FEL
MAGYAR ÉS
ZEMNICKY
HENTES ÖZLETÉT
220 Alexander Ave
WINNIPEG, MAN.

Magneto Service
Station Limited
Motorok, generatorok, gépek,
mágnesek, sebességmérők, bate-
riák stb. nagy választékban.
2047 Broad Str. REGINA, Sask.
Magyar tolmács alkalmazva

FORDULJANAK TELJES BIZALOMMAL AZ ALANTI RÉGI ÉS
JÓHÍRŐ CSOPONKHOZ, HA SZÜKSÉGE VAN A KÖVETKEZŐKRE:
UTLEVELEK és ahhoz szükséges kérvények megfogalmazása. AFFI-
DAVIT beszerzése rokona és ismerőse részére. HAJÓJEGYEK eladása.
PÉNZTUTALÁS a leggyorsabban és teljes jótállással. BLET és TŰZ-
BIZTOSÍTÁS, FARMVÉTEL, bérlet és eladás közvetítése. KÖZJEGY-
ZŐI okiratok kiállítás bármely nyelven. MEGHATALMAZÁSOK kö-
jegyzői hitelesítése.
SIMON és OBERHOFFNER
KIR. KÖZJEGYZŐI HIVATALA
MAGYAR OSZTÁLY VEZETŐJE: EISENZOPF JANOS
INGATLANFORGALMI ÉS HAJÓJEGY IRODAJA
17 17-11th Ave. REGINA, Sask.

KEDVES HONFITARS!
A Kanadai Magyar Ujság min-
den ügyes-bajos dolгодban so-
git, tanáccsal ellát. Pártold sa-
ját lapodat: a Kanadai Magyar
Ujságot!

SZARKA JÓZSEF
üzletében magyar pipa-
és
cigaretta donany, papír kap-
ható.
A KANADAI MAGYAR UJSÁG
ügynöke előzetéseket, hírd-
téseket, keresztetéseket fel-
vesz a lap számára.
MAGYAR OTTHON SZALLODA
406-4. Ave. South
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

WINDISCH JÓZSEF
Hajójegy és telephitel irodája.
SASKATOON, Sask. P O Box 1630
828 „H“ Ave. South Telefon: 3800
CSALÁDJÁNAK, TESTVÉREINEK
ÉS ISMERŐSEINEK bontásziel en-
gedélyét megszerzem, hajójegyet
itt megveheti.
PÉNZKÜLDÉS nagyon jutányos és
ron bérhová.
THE CROWN LIFE INSURANCE
COMPANY főképviseletje.
Szívesen adok felvilágosítást tel-
jesen felszerelt és felszerelés nél-
küli farmokról.
„PANNONIA”
WESTERN CANADA COLONIZA-
TION SOCIETY
saskatooni irodájának vezetője.

TERMÉKENY FÖLDEKET
vehet Albertában olcsó áron
Ha módjában áll letelepedni
írjon magyarul bővebb
felvilágosításért
SMALE & ARMSTRONG
LEDUC, ALTA.

ÉRTESEM
a winnipegai magyarságot, hogy
borbély-üzletemet áthelyeztem
216 ALEXANDER AVE. ALA.
Szívesen pártolást kér
Hauser Sebő
tulajdonos

Uj és közvetlen személyszállítási forgalom
LLOYD HAJÓKKAL
MONTREAL BREMA ÉS HAMBURG
között. — Segítségére leszünk Magyarországi rokonainak
vagy barátainak Kanadába való kijutásánál.
Hajójegy árak Brémába:
Kabin osztályban \$148. Harmadik osztály \$109.00
Hajójegy árak Brémából:
Kabin osztályban \$148. Harmadik osztály \$115.00
Rendes hajójáratok:
Felvilágosításért forduljon a helyi ügynökhöz vagy
NORTH GERMAN LLOYD
Furness, Withy & Co. Ltd. Halifax, N.S. — 24 King Street,
West-Toronto, Ont. — 1724 Eteventh Ave. Regina, Sask. —
Winnipeg, Man. — 10235-101st. Street Edmonton, Alta.
1178 Phillips Place Montreal, Que. — 654 Main Street

APEX DYE WORKS LIMITED
1763 Halifax St REGINA, Sask.
MODERN
VEGYTISZTÍTÓ INTÉZET
Elvállaljuk bármilyen férfi és női öltönyök tisztítását és vasa-
lását ugyazintén javításokat szakaszról vezeték mellett. Vidékről
beküldött tisztítást 24 óra múlva vissza küldjük.
MÉRSEKELT ÁRAK
Férfi öltönyök \$1.50
Női eselyem ruhák \$1.50-tól feljebb
Télikabátok \$1.75
Szörme bundákat tisztítunk és javítunk
A MAGYAR SZIVES TAMOGATASAT KERIK
KAPITANY Testvérek és Társa

KELETKANADAI IRODA
Vezető: SZABOLCS FERENC
Gyors és biztos pénztutalás — Hajójegyek — Bevándorlási és utlevél
ügyek — Polgárosságok — Fordítások és okiratok — Közjegyzői ügyek
Farmok, házak adásvétele. Farmok a legjobb vidékeken, könnyű fűtési-
si feltételekkel, bármily nagyságban kaphatók. Kérjen ajánlatot — Min-
dennemű biztosítás — Könyvek, újságok és hangfelvételek árusítása.
Bármely ügyben forduljon bizalommal a címre:
IMMIGRANTS' SERVICE BUREAU
8 Barton Str. East. — HAMILTON, ONTARIO. — CANADA.

Magyar otthon és étkezde
Elsőrangú hazai konyha. — Tiszta szobák
187 Spadina Ave. — Queen St.-től 1/2 block.
TORONTO, ONT.

HA
RAYMOND és környékén, ahol CUKORRÉPA, DOHANY
és mindenféle kerti vetemény megterem, akar földet
venni,
CSALÁDJÁ, vagy ROKONA részére Bevándorlási Eng-
edélyt akar beszerezni,
HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar küldeni
SZEMÉLYESBEN, VAGY LEVELELEG FORDULJON
NEMEDY GYULA RAYMOND, Alberta.
P. O. BOX: 283.
MAGYAR TELEPÍTŐ IRODAHOZ.

Fizessen elő a Kanadai Magyar Ujságra!

MINDEN
csobban keresse meg SZAKÁCS
GABOR irodáját, ki a C.P.R. CO.
képviselője és a CANADIAN PACI-
FIC EXPRESS pénzüldője.
UGYE
akár pénzt küld, akár rokonát a-
karja kiboztatni, a
LEGBIZTOSABBAN
lehet elintézve. Ha általa vessz vagy
adja el farmját. Szakács Gábor iro-
dájának megbízható munkája által
SIKERÜL
Box 30. Telefon 23
KIPLING, Sask.

ELŐFIZETŐINKET KERJÜK, HOGY
mindennemű címváltozásnál előző cí-
müket is
TUDATNI SZIVESKEDJENEK.

Minden olvasónk saját
érdeke is, ha csak a
lapunkban hirdető
cégeknél eszközli
bevásárlásait
1. Előnyök: 2.
A legelső előny az, hogy az olvasóknak lehetőséget adunk arra, hogy a lapunkban hirdető cégeknél eszközli vásárlásait. Ezáltal az olvasók megspórolhatják a költségeket, amelyek a közvetlen vásárlás során felmerülnek. A második előny az, hogy az olvasók a lapunkban hirdető cégeknél a legújabb termékeket és szolgáltatásokat is megismerhetik. Ezáltal az olvasók a legújabb trendeket és divatokat is megismerhetik, és a legújabb termékeket is megismerhetik. Ezáltal az olvasók a legújabb trendeket és divatokat is megismerhetik, és a legújabb termékeket is megismerhetik.

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

végül odaadták neki ezt az ócska két vascsövet, amelyeket ta-
lán még a Hunyadiak felejtettek a fellegrárbau.
A németek időközben kikapták a szalmából a rozsdá-
vörös ágyúkat.
— Amennyire érték hozzá, igen jó lövegek, csak meg kell
őket pucolni egy kicsit, — mondta Holky szakértően.
Hát ezek is ágyúk? Hiszen még lafétájuk sincs — kiál-
totta valaki.
Holky azonban megvédelmezte ágyúit, amelyek iránt már
apai gyöngédséget érzett.
— A laféta semmi! Azt farag nekünk akármelyik bog-
nár ... En Temesvározt kítapasztaltam a legujabb szerkezetű
ágyútalpakat, majd én megmondom a bogárnak, hogyan csinál-
ja.
A Heim zsidó azalatt nagy szeretettel simogatta az ágyú-
kat. Ő már régen elhatározta, hogy tüzéséghoz fogja magát
besoroztatni.
A hét sváboknak sok megbeszélni valójuk volt és mivel
Graf Jani ugy vélekedett, hogy a nevezetes napot valami rend-
kívüli formában illenék megünnepleni, tehát alkonyatkor a frá-
ternél adtak egymásnak találkozót. A fráter egy vén remete,
főnn lakik a szőljárta hegytetőn, a házikója ott van a fehér ká-
porna mellett, amelynek a fráter különben sekrestyése. Nyaktö-
rő sziklaút vezet föl a magasha, de azért mégis érdemes fölmen-
ni, mert aki a remete háza mellett álló kis szőlőlugasból lenéz
az alkonyi pírban úszó bányáig rónára, az ugy éri magát, mint-
ha a világ feje fölött trónolna. Mondják is, hogy amelyik sváb-
nak ott fõnn van a szőleje, az mind gőgös és szófukar ember.

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

Ezerkét száz fölkelő hat kompániában vonult a német
templom elé. A svábok fegyvertelenül, ünneplő gúnyában jöt-
tek. Mivel az ég borus volt, sokan piros vagy kék parapilt még szo-
rongattak a kezükben, mások pedig tarka keszkenővel takar-
ták le uj kalapjukat, hogy meg ne ázzék, ami egészben véve
tisztos és békés benyomást tett.
A kompániák akkor már megválasztották összes tisztjel-
ket. A második század kapitánya az öreg Hoffer lett, a hatodik
század hadnagya Graf Jani. A parasztkok bizalma eredetileg a
nagyobbik Graf-fiu felé fordult; mivel azonban Mihály még min-
dig ott tartott, hogy "ez az egész dolog butaság", tehát Jani
öccsét léptették a helyébe. Mert az iránt nem lehetett kétség,
hogy a Hoffer-háziak és a gazdag Grafné egyik fiának kijár az
ilyen tisztesség. A többi tiszteteket azonban nem a tanult emberek
hanem a gazdák közül választották. Mert hiszen szép dolog az,
hogy az urak olyan sok mindent tudnak a világ folyásáról, meg-
azért mégis csak jobb megbízni az olyan emberekben,
szokta, hogy maga járjon a dolgai után.
A vármegyei urak, akik a korábban csórtettek végig-
tek, lengő piros tollal a kalapjukon, a templom előtt sa-
a Templom-uccán. Az urak a svábokkal, ha komolyra fordul
rakoó fekete sereget
— Hogy is ugyanakkor sugdosás támadt:
a dolog? — szünek majd ezekkel az urakkal? Vukovics rács,
span is rács, de maga Damaszkín szolgabíró is rács!
— 33 —

Kanadai Magyar Ujság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont. Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
289 1/2 Main Street, WINNIPEG, Manitoba, Canada. Telefon: 23747.

Szerkesztő: BACSKAI P. BELA Editor

Nyomdaigazgató: NEMES GUSZTAV

A kiadóhivatal vezetője: KOVÁCS MIHALY

Nagyobb hirdetések árait kívántra azonnal küldi a kiadóhivatal.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Három-
napos kiadás \$1.25. Küldje be Money
Orderen vagy helyben a készpénzzel
hirdetéssel.

FARMERESK ÉS VADFOGÓK ne dob-
ják el a marhabőröket, és vadállatok
bőrét. Mi bármikor kicserézzük tel-
jes garanciával. Küldje a bőröket a
következő címre: NORTH STAR
TANNERS 563 Talbot Ave. WINNI-
PEG, Man. 38-11

KERESEM BAUER Miklós és Dező
fialmat. Kérem őket, vagy a róluk tu-
dókat szíveskedjenek címetek velem
közölni. Joe BAUER P.O. OTTHON
Sask. 50-2

NŐÜL VENNE fiatal iparosember: 18
-25 év közötti leányt vagy özvegyet.
Leveleket "Baldog élet" jelleg alatt a
kiadóhivatal továbbítja. 51-1

BOY JOZAN életű 26 éves egyen há-
zaság céljából ismeretséget keres,
egy 16 évtől 21 éves leánnyal, vallás
nem határos, csakis fényképes leve-
lekre válaszolok. "FEHÉR RÓZSA"
jelligere Stafford Block Room 7 Leth-
bridge, Alta. 50-2

OLCSÓ LAKÁS, nagy konyha, étke-
zés, ingyen villany, meleg fürdő
275 Alexander Ave. Telefon 29,078
50-2

MAGYAR-SZLOVÁK vendéglő, kitű-
nő ételek és italok kaphatók minden
időben. Keresően fel bennünket, ha
Winnipegre jön vagy útutazóban meg-
áll. Joe SAKALA 184 Henry Ave.
Winnipeg, Man. 51-1

KERESEM KALCSICS István kisnar-
dai lakos barátomat, kinek utolsó cí-
me Regina és Saskatoon volt, kérem
öt vagy a róla tudókat szíveskedjenek
címet velem közölni. CSERCICS Ká-
roly 296 1/2 Main St. Winnipeg, Man.

KERESEM RESCH Ferenc esküdjét,
kik Dorozsól, Bács megyéből jöttek
Kanadába 1927-ben. Legutóbbára Wel-
landon laktak. Kérem őket vagy a
róluk tudókat közölnék velem cím-
ket. A. HORVATH 124 Austin St.
Winnipeg, Man.

TÓKEERŐS, progresszív életbiztosító
társaság befolyásos ALÜGYNÖKÖ-
KET keres minden albertai és saskat
chewani városban, bánya és fűrészte-
lepen, kik együtt dolgoznának a társa-
ság kerületi igazgatójával. Irjon ezen
címmel: BOX: 780 Saskatoon.

KERESEM CSATOS István és né-
hai Nyulási Ilona testvérének gyer-
mekeit fontos ügyben. Legutóbbi cí-
mük 1984 Ross St. Winnipeg, Man.
volt. Kérem őket, vagy a róluk tudó-
kat szíveskedjenek címetek velem kö-
zölni. Mrs. Frank DREMAK 110 Be-
verley St. GALT, Ont. 51-1

OTTHON, Sask
Kiss Sándor és Gendur Margit a
köztestületben álló id. Kiss József és
Gendur János otthoni lakosok gyer-
mekeit 1929 december 14.-én eskü-
tek egymásnak örök hűséget. Nász-
nagyok voltak: ifj. Kiss József és
Gendur Béla. Az esküvői szertartást
Tiszt. Balla Zsigmond református lel-
kész vezette.

Az estéli lakoma szűk családi kör-
ben - gazdagon terített asztal körül
kellemesen folyt le a késő éjjeli ó-
rákig.

BÉKEVÁR, SASK.
December 18.-án hosszas sorban-
vonultak a templom felé a kőtiszte-
letnek örvendő Balogh Adám portá-
járól a magyarokkal megtelt fogatok,
melyek esküvőre vitték Balogh Piro-
sát, akit a torontói Kovács Mihály vá-
lasztott léltársul. Kovács honfitár-
sunkat eddig is rokoni kötelek fűs-
ték Daku Elek révén Békevárhoz,
most pedig még közelebb jutott ch-
hez a régi magyar telephez.

DAKU SANDOR

Kiküldtük

A KANADAI MAGYAR UJSÁG KÉPES NAGY NAPTÁRÁT mindazoknak akik a naptár árát már beküldték. Ne késlekedjék Ön sem tovább és haladéktalanul rendelje meg lapunk gyönyörű kiállításban megjelent Naptárát, mely az eddigieket MESSZE FELÜLMULÓ TARTALOMMAL nagyobb terjedelemben - de ugyanazon árban kapható lapunk kiadóhivatalában. Ne mulassa tehát mielőbb beküldeni az 50 centes csomagolási és szállítási díjjal a Kanadai Magyar Ujság 1930 évre szóló Képes Nagy Naptárát, miután a beérkezett rendelések sorrendjében küldjük ki a naptárakat.

Naptárunk tartalmát illetően először megemlíteném, hogy nemcsak cikkek, költemények, szébbnél-szebb regények és elbeszélések vártakoznak benne, hanem az idén különös gondot fordítottunk arra is, hogy a Kanadai Magyar Ujság 1930-as Képes Nagy Naptárát szórakoztató jelleggel mellette HASZNOS ISMERETEKET is nyújtson lapunk barátainak. Elsősorban a gazdák meg fogják találni benne a nap és a hold járására vonatkozó adatokat, viszont a műkedvelők részére gondosan kiválogatott NÉPIES SZINDARABOK mellett kacagató bohózatokat is iktattunk ide a naptárunk anyagába, majd pedig az újabb KANADAI MAGYAR NEMZETEK HAZAFIAS SZELLEMBEN VALÓ NEVELÉSE céljából áldozatoktól vissza nem riadva, megszereltük a "Tízta Tale" legszébb gyöngyeinek kiadási jogát, hogy ezáltal az angol iskolába járó magyar fiatalok angol nyelvre mestersen lefordított zamatos magyar mesékben gyönyörködhesek. Ezenkívül külön gyermekek számára írt elbeszélések, költemények, névnapj felkészítők, stb. tartják a naptár változatos tartalmát.

Nem hiányzik a Kanadai Magyar Ujság 1930-as Képes Nagy Naptárának gazdag tartalmából a kanadai történelem kimagasló eseményeinek ismertetése sem, tovább megtalálható benne a MAGYAR TELEPEK EZÉVI TÖRTÉNETE, sőt a kanadai és európai mértékrendszár, valamint a különböző hőmérsékletjelzők összehasonlítása stb.

Ha tehát MEG KARÁCSONYI ELŐTT MEG AKARJA KAPNI a Kanadai Magyar Ujság 1930-as Képes Nagy Naptárát, ne késlekedjék soká, hanem küldje be az 50 cent csomagolási és szállítási költséget az első alkalommal (az Ohazába 75 cent.)

WINNIPEG, MAN.

November 30.-án vezette oltárhoz Gömör János ballagágyarmati szülési sü winnipeg honfitársunk Gera Katalin Kennedy, Sask.-i farmer leányát. A fiatalokat Soós István winnipeg plébános adta össze a St. Joseph róm. kath. templomban. Násznagyok voltak: Szeles György és Gaál János, koszorúsférfi Schwartz Ignác, Gómör László, Szeles Gyula, Kontrák János és Krenác Márton. Koszorúsnők Szelesik Ilus Hajdu Imra, Tomács Teréz, Braun Mary és Anny. Az esküvői szertartás után a meghívottak Mrs. Grex házánál tartott vacsorán vettek részt, ahol hamarosan táncra perültek a fiatalok és a késő reggeli órákban a legjobb hangulatban ért véget a lakodalom. Sok szerencsét kívánunk az új párnak.

A Magyar Társaság 1929 december 31.-én az 6-év búcsuztatására és az új év fogadására saját helyiségében 544 main St. alatt nagyszabású álarcos bált rendez, melyre ezúton is meg hívné kívánja az egyet barátait. A mulatság este 8 órakor kezdődik és kiválóval reggelig tart. A rendezés nagyszabású előkészületeket tett és arról előre is biztosít mindenkit, hogy vidám és jó hangulatban fogják köszönteni az újévet. Az éjjeli köszöntő beszédek után egy élő kismalacot sorolunk ki, hogy lássuk kinek ígér az új esztendő legtöbb szerencsét, bár mi szívből kívánjuk, hogy mindegyes magyar testvérünk boldog

megelgedésben tölthesse az új esztendőt. A mulatság keretében jelmez verseny is lesz és a legszébb s legdrágább kosztümöket szép díjjal jutalmazzuk. Emellett körítécek és különféle tréfás jelenetek szórakoztatják majd a közönséget. Meleg és jó ételről szintén gondoskodtunk. A Reisz vezetése alatt álló legjobb winnipeg vonós magyar zenekar játszik. Pöccélünk, hogy a magyarságnak kellemes Szilveszter estét szerezünk és kérjük minden ingunkat, barátunkat, hogy jöjjenek el mindnyájan, hadd szoríthassunk mindenki velünk barátságosan kezét és kívánhasunk meleg szívmelletti kellemes és boldog újévet. Belépő díj tetszés szerint.

RENDEZŐSEG

Legszébb karácsonyi ajándék a Kanadai Magyar Ujság 1930-as Képes Nagy Naptár!

ANGOLUL BESZÉLNI IRNI ÉS OLVASNI

Könnyen megtanulhat minden magyar a híres két dolláros „Angol-Magyar Tanító” 50 leckéjéből. Az ára most csak egy dollár, melyet a megrendeléssel együtt kell beküldeni.

IZIDOR BRAUN
okl. tanító és ny. jegyző
10210 Adams Ave.
Cleveland, O. U. S. A.

A KANADAI MAGYAR UJSÁG HIRDETŐI ÉS ÜGYNÖKEI MEGBIZHATÓ CECEK, KIK KÉSZSÉGGEL TAMOGATJÁK LAPUNKAT, HA A MAGYARSÁG RÉSZÉRŐL IS TAMOGATSBAN VAN RÉSZÜK — VÁSÁRLÁSÁNÁL NE FELEJTSE EL MEGEMLITENI, HOGY A HIRDETÉST A KANADAI MAGYAR UJSÁGBAN OLVASTA, EZZEL PÉNZT TAKARIT MEG!

5 Years IN WOOD
Seagram's
Canadian RYE WHISKEY
KANADA LEGŐREGEBB - PÁLINKÁI KÖZÜL VALÓAMINT AZT AZ ÁLLAM PECSÉTE IS BIZONYITJA

Nuga-Tone Erőt és Energiát adott neki.
Ha állandó népköltészeti rovatot akar olvasni lapunkban, szerezzen minél több előfizetést, hogy 16 oldalas nagyságban adhasuk ki a KANADAI MAGYAR UJSÁGOT!

Tözsde

A multheti winnipeg helybeni áruárak a következők voltak:

BUZA	No 1 \$1.29	No 2 \$1.26	No 3 \$1.21
	No 4 \$1.17	No 5 \$1.06	
748	No 2 C W 60	No 3 C W 54	
ARPA	No 3 C W 54	No 4 C W 50	
LEN	No 1 N C W \$2.54	No 2 C W \$2.50	No 3 C W \$2.19
POZS	No 1 és 2 C W 88 1/2	No 3 CW 85 1/2	

Allatárak:

GOBOLY:		
Good (jó)	9.25	9.50
Fair to good	8.00	8.00
Medium (közepes)	7.00	7.75
Common (alacsony)	6.00	6.50
VÁGÓ NYÉND. MARHA:		
Good (jó)	8.75	9.00
Fair to good	6.50	8.00
VÁGÓ MARHA:		
Good (jó)	6.50	6.75
Fair to good	5.75	6.50
Medium (közepes)	4.75	5.50
Canners and cutters	3.50	4.50
BIKA:		
Good (jó)	5.00	5.75
Common (alacsony)	4.00	4.75
ÖKOR:		
Good (jó)	6.00	6.50
Medium (közepes)	5.00	5.50
BORJÓ:		
Good (jó)	12.00	13.00
Medium (közepes)	8.00	11.00
Common (alacsony)	4.00	7.00
DISZNÓ:		
Select bacon	9.75	9.75
Heavies	8.75	8.75
Extra heavies	8.75	8.75
Lights and feeders	7.00	9.00
Roughs	6.00	8.00
No. 1 (Koca)	8.75	8.75
No. 2 (Koca)	8.50	8.50
SARANY:		
Good (jó)	8.00	10.50
Common (alacsony)	6.00	7.00
BIRKA:		
Good (jó)	5.00	7.00
Common (alacsony)	2.00	4.00

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

A kormánybiztos különben jól tudott beszélni az idevaló emberek nyelvén. Azon kezdte, hogy fölemelt kezével a szomszéd ház ormára mutatott, amelynek padlásablakán kaszapenge vicsorgott ki és azt mondta, hogy az igaz polgár is legyen olyan, mint a jó kasza: kemény, tiszta és éles. Kemény a munkában, tiszta a becsületben és éles a jogai megvédésében.

Ez tetszett az embereknek!

Midőn az új nemzetőrök letették az esküt, Dániel katonak, aki egyházi ornátusban állott a kormánybiztos mellett, magasra emelte kezében a fészületet. A lövészbanda eljászolta a Gottlehalte-t, asvábok a szép dal hallatára a megszokott lojális melegséget érezték a szívük tájékán, a megyei urak pedig megemelték vöröstollas kalapjukat. Csak a pap fordult sarkon és ment be sietve a plébániára, mintha meg volna sértve. Róla azt beszélték, hogy titkos republikánus.

Vukovics később végigment a horusz embersoron és ekaspakagadt a szeme egy rózsásra kimosdatott kis fiun, aki gallérral a kezében a bárszonykéje fölé kihajtott hófehér zött. A kormánybiztos és mosolygva állott a férfiak köntényerét.

Hát te mit...
En a második...
még nincs...
Hány éves vagy?
Most leszék tizenhárom.
Mi a neved?
Gyuri. A Hoffer építőmester ur fia

HERCZEG FERENC: A HÉT SVÁB

Majd küldök neked Temesvárról egy szép dobót! Aztán vitélül pörösd, ha jön az ellenség!

Az öreg Hoffer, mikor Kolonics főhadnaggyal az a bizonyos disputája volt, a vita hevében megfogadta, hogy a kis Gyurit is besoroztatja. Azóta igen megbánta már, hogy annyira elragadtatta magát, — mennyit veszekedett az asszony! — de a becsületző becsületző és a fiával az ördög sem birt már.

A sereg már oszladozott, midőn egy temesvári fuvarosze kér csörömpölt végig a főucca irlgalmatlan rossz kövezetén. A kocsis mellett Holky doktor ült. Az emberek tudták, hogy a doktor a nemzetőrök megbízásából a temesvári főkommandónál járt, és most kíváncsian fogták körül.

Holky föluggott a bakra és a két karjával integetett.

— Hozom az ágyukat, emberek!

— Hol vannak?

— A kocsiban, a szalma alatt...

Néhány mohó kéz a szalma alá nyúlt és hideg vasat érintett.

— Kettőt kaptunk! Két haffontosát!

Ezeket az ágyukat a temesvári Rukovina báró adta a versecieknek. Holky doktort tavaly az a megtiszteltetés érte, hogy fölzurhatta a főkommandáns meggyült újját és ez az esemény kiválóan alkalmassá tette arra, hogy most mint a nemzetőrök követje járuljon a főparancsnok elé. A doktor olyan okosan, annyi hévvel és főleg olyan sokat tudott beszélni, hogy a megszorult tábornok, bár a dolog semmiképpen sem tetszett neki, végül is kénytelen volt engedni. Miután Holkyt végigvezették a temesvári arzenál udvarán, új ágyúk sora közé, — 35 —